

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fiumei utca 5-7. Telefon: 159-150, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI belső hírek

1969. május 28.

1969. május 28. csütörtökön ül össze a magyar vöröskereszt III. kongresszusa

1 ms/mm zs bh lz

1969. május 28.

a magyar vöröskereszt csütörtökön és pénteken tartja III. kongresszusát. a kongresszuson a mámosz-székházban mintegy 400 külföldi vesz részt, akiket a budapesti, megyei és városi konferenciákon választottak, a tanácskozássra nagy számban hívták meg a vöröskereszt társadalmi munkásait is. bejelentette részvételét a vöröskereszt társaságok ligájának képviselője, s küldöttséggel képviselteti magát 10 ország vöröskereszt társasága.

a kongresszust gegei kiss páll akadémikus, a magyar vöröskereszt elnöke nyitja meg. az országos vezetőség beszámolója - amelyet rostás István főtitkár terjeszt elő - a négy év előtti kongresszus óta végzett munkáról és a vöröskereszt előtt álló feladatokról, a további munka legfontosabb irányairól ad majd képet. az alapszabály módosítására vonatkozó javaslatot dr. soóky László főtitkár helyettes terjeszti be.

a plenáris ülést követően a kongresszus szekciónléseken folytatja munkáját. az üléseken áttekintik a vöröskeresztes munka legfontosabb területeit, így foglalkoznak az egészségügyi felvilágosítás, a polgári védelem, a véráramozgató, az ifjúsági vöröskereszt, a családvédelmi munka legfontosabb problémáival a szervezés, a vezetés tökéletesítésével is.

a kongresszus második napján választják meg a vöröskereszt új országos vezetőségét.

a kongresszussal egyidőben kiállításokat rendeznek a mámosz székházban, gyermek és ifjúsági rajzokból, a magyar vöröskereszt történetéről és tevékenységéről, valamint a 20 éves magyar véráramozgatóról. /mti/

bb. 2. félévdőhöz érkeztek a tanácstagi beszámolók

1 gj/za/gy/la

1969. május 28.

félévdőhöz érkeztek a tanácstagi beszámolók, amelyek június 30-án zárultak. a választók és a választottak találkozásán központi téma az ideai kerületfejlesztési terv ismertetése, a korábbi beszámolóiban felmerült közérdekű bejelentések intézése. ezenkívül a tanácstagok tájékoztatást adnak egyebek közt a tanács működéséről, gazdálkodásáról, az új gazdaságirányítási rendszer bevezetése óta eltelt időszak eredményeiről. a beszámolók iránt fővároszerte nagy az érdeklődés, amit az is bizonyít, hogy eddig több ezer közérdekű bejelentést továbbítottak a tanácstagok a körzetekből.

a 11. kerületi beszámolókon egyebek közt a fehérvári uti villamosközlekedés javítását sürgették a résztvevők. kérték az illetékeseket, hogy sürítsék a 4-es villamosokat - legalább az albertfalvi kitérőig. jelenleg - ha egy-egy szerelvény kimarad - több mint félórát kell várniuk a 4-es utasainak. a 9. és a 14. kerületben a beszámolókon sokan kifogásolták a parkok és területek rendezetlenségét. a zuglóiak azt is szövé tették, hogy a busz- és villamosmegállók többségének környéke nagyon szemetes, elhanyagolt. kérték, hogy a megállók környéke több szeméttisztítót szereljenek fel.

a 13. kerületi tanácstagi beszámolókon legtöbben a közvilágítás javítását kérték. mint mondták, főként a rébert károly köruton, a pozsonyi uton és a kárpát utcában kellene nagyobb fényerejű lámpákat felszerelni. a rébert károly körutiak azt is panaszkodtak, hogy környékükön a zűlétség-gyűmölcs elállítás nem megfelelő. ebben közrejátsszik, hogy a rébert károly körut 100. szám alatti közért már több mint két hónapja zárva van.

a beszámolókon az elhangzott észrevételeket, javaslatokat minden körzetben jegyzőkönyvben rögzítik, s továbbítják az illetékes tanácsai szakigazgatási szervekhez. a szakemberek minden indítványt alaposan megvizsgálják, s a javaslattevőket értesítik indítványuk sorsáról./mti/

..

- 2 -

bb. 4. fiatal zeneszerzők - munkájukról

1 pp/tm/zb/gy/la

1969. május 28.

fiatal zeneszerzők nyilatkoztak munkájukról, terveikről, művészi elképzeléseikről az mti munkatársának.

bozzay attila:

- 11 éves zeneszerzői működésem után az elmúlt hetekben fejeztem be első színpadi műveimet: weöres sándor szkiták című jelenetéből készült kungisz királynő című egyfelvonásos operámon 1968. májusában kezdtem dolgozni. az ötven perces mű az ókorban játszódik, s szereposztásának érdekessége, hogy a női címszereplőn kívül az összes többi szereplő férfi. most egyébként zongoradarabot komponálok feleségem, körmendy klára zongoraművész nő részére.

vujicsics tihamér:

-----
a rádió számára készülő három részes shakespeare parádia muzsikáján dolgozom, s ennek elkészülte után egy 18. századbéli magyar daljáték, a „pikkó herceg és jutka perzsi”, című kétfelvonásos „szomorú-vígopera”, zenéjét komponálom. bemutatója julius elején a szentendre főterén rendezendő előadáson lesz. a közelmúltban fejeztük be kollányi ágostonnal a melanéziai pápuák művészetét, zenekulturáját bemutató ismeretterjesztő film forgatását. a filmben - melynek zenéi anyagát a hetven évvel ezelőtt felvett fonográf-hengerek lejátszása után jegyeztem le - számos, a néprajzi múzeumban őrzött eredeti pápu hangszer, is megszólal.

léng istván:

- a közelmúltban fejeztem be a felszabadulás 25. évfordulójára - szofoklész és józsef attila verseire - komponált laudata hominem című kantatámat. bemutatójára az 1970-es zenei fesztiválon kerül sor. ugyancsak a felszabadulás negyedszázados jubileumára készül új zenekari művem, amelyet a rádió zenekar mutat majd be, lukács ervin vezényletével. jelenleg szóloboára és hangszeres együttesre írt zenekari darabot komponálok és a liszt ferenc kamarazenekar számára háromtételes vonózenekari művet írok./mti/

..

- 3 -

bb. 3. felszabadulási emlékművet állítanak fel Ózdon

vid-fm/gy/La

1969. május 28.

Ózdon, a kohászati üzemek mellett kialakítandó téren felszabadulási emlékművet állítanak fel. a felszabadulást jelképező szoborkompozíciót Pátzay Pál Kossuth-díjas szobrászművész készítte, és azt a kohászváros felszabadulásának 25. évfordulóján, ez év december 20-án avatják fel./mti/

--

bb. 5. románában és csehszlovákiában forgatják a Dózsa filmet

1 pr/tr/zs/gy/La

1969. május 28.

kétéves előkészítő munka után Kósa Ferenc rendező megkezdte az itélet című Dózsa film forgatását. a stáb már elutazott Erdélybe. a torockó melletti székelykőn veszik fel az első jeleneteket. megfelelő tájmotívumokat találtak vajdahunyadon, segesvárott és a gyergyói havasokban is: a film egyes részeit később itt fotografálják. a befejező részt pozsonyban és árva várában készítik el, s augusztus táján térnek haza. a parasztvezér alakjának megformálására Bessenyei Ferencet kérték fel, Mészáros Lőrinc figuráját Koltai János alakítja, a diák szerepét Gheorghe Motoj román színész játssza. jelentős feladatot kapott a produkcióban a kolozsvári nemzeti színház két művésze, vadász Zoltán és Sebők Klára is. a rendező egyébként fontos szerepet szán a filmben a forgatási színhelyek jellegzetesebb lakóinak, székelyeknek, aszácoknak, szlovákoknak. „civil”, szereplő, egy székelyfüldi öregasszony játssza majd például Dózsa György édesanyjának szerepét./mti/

--

bb. 8. szálloda - a Zichy grófok egykori nagyvázsonyi kastélyában

vid-fm/gy/La

1969. május 28.

felújította és belsőleg korszerűsítette a Veszprém megyei tanács idegenforgalmi hivatala és az országos műemléki felügyeletének a nagyvázsonyi egykori Zichy kastélyt. a műemlék-épületben 2,5 millió forintos költséggel 17 szobát, összesen 52 ágyszoros turisztaszállót alakítottak ki. a szálló a szomszédságában levő lovasszállóval együtt a Balatonfelvidéket felkereső turistáknak, elsősorban a lovassport híveinek nyújt szállás-lehetőséget.

a kastélyszállót előreláthatólag június végén adják át rendeltetésének./mti/

--

- 4 -

bb. 6. 1650-es évekbeli származó kézzel írott könyv - az emberek és az állatok gyógyításának módjairól

vid/fm bn La

1969. május 28.

ritka muzeális értékű könyv került elő tokajban, amely minden valószínűség szerint a hajdani chirurgus-céh tulajdona volt. a több mint 600 oldalas, kézzel írt könyvet a 89 éves korában elhunyt hatata Margit - akinek ősei borbély felcserek voltak - ajándékozta a közég helytörténeti múzeumának. a könyv a benne talált évszámok szerint 1650-70 között íródott és nagyjából az emberek és állatok gyógyításának akkori módszereit, a ráolvasások szövegét, a gyógynövények alkalmazását ismerteti, valamint számos konyhai receptet tartalmaz.

a céh „tudóskönyve”, foglalkozik még a korabeli pirotechnikával, így például a „tűzsárcány csinálással”, és közli az alkimisták aranykészítési receptjének „vegyjeleit”, továbbá i. rákóczi György udvari méhészenek 16 pontból álló munkáját: „a méhek dajkasága”, címmel.

a könyvet Papp Miklós, a helytörténeti múzeum igazgatója tárgykörönként feldolgozza és publikálja. a néprajzi szempontból érdekes gyűjtemény iránt csehszlovákiából is érdeklődnek. dr. Michal Márkus akadémikus értesítette a múzeum vezetőjét, hogy a nyári hónapokban a könyv szlováknyelvű anyagának tanulmányozására tokajba utazik./mti/

--

bb. 7. június 28-tól : hangversenysorozat a Halászbástyán

1 gj/tm zs bn La

1969. május 28.

a Halászbástyán az idén is megrendezik a már hagyományos nyári hangversenysorozat. ezúttal június 28 és augusztus 30 között szombat esténként összesen 11 alkalommal csendülnek fel a zeneirodalom négy évszázadának legszebb alkotásai.

a szabadtéri koncert-sorozatot magyar szerzők műveinek bemutatása nyitja meg. július első szombatján barokk hangverseny lesz, majd olasz operaestet rendeznek. ezután magyar daljátékokból összeállított program következik, majd műsorra tűzik Haydn, Remekét, az évszakok című oratóriumot. a további program: a XX. század zenéje, Mendelssohn hangverseny és Bécsi muzika. augusztus 20. alkalmából ünnepi hangversenyt rendeznek, s Kodály psalmus hungaricusát adják elő, augusztus 23-án Beethoven-estet tartanak, majd a nyári szabadtéri koncerteket Csajkovszkij hangverseny zárja./mti/

--

- 5 -

bb 9. házasságkötések - házon belül

1 hi/mm zs bh la

1969 május 28.

a párválasztásban a lakóhely szerepe csökken - állapították meg a népmozgalmi szakemberek. tíz évvel ezelőtt például az összes házasságkötések csaknem kétharmadában az egybekelés előtt mindkét házastárs ugyanabban a helységben lakott, - jelenleg ez az arány 60 százalék körül mozog. másik érdekesség: az utóbbi tíz évben 100 házasságkötés közül 13 esetben laktak a házastársak az egybekelés előtt ugyanabban a házban./mti/

--

bb 10. pénteken nyílik gácsi Mihály kiállítása

1 ol/gg zs bh la

1969. május 28.

új kiállítással jelentkezik e héten Gácsi Mihály, a szolnoki művésztelep lakója. a változatos témájú rézkarcokból, litográfiákból és grafikákból összeállított tárlatot Solymár István, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgató helyettese péntek délután 5 órakor nyitja meg a Derkovits tereben. a kiállításról június 5-én, csütörtökön egyenes adást sugároz a tv galériája./mti/

--

bb 11. lexikon szabotcs híres embereiről

vid/fm bh la

1969. május 28.

a szabotcs-szatmár megyei idegenforgalmi hivatal lexikon készített szabotcs-szatmár nagy szülötteiről. különböző források alapján felkutatják és összegyűjtik mindazon személyek - írók, költők, művészek, politikusok, tudósok - adatait, akik a társadalmi és gazdasági haladásért vívott harc élvonalában küzdöttek. a lexikont Csallány Géza szerkeszti, az anyagot somogyi Jolán állítja össze. a gyűjtő- és rendszerező munka a befejezéséhez közeledik. a lexikon mintegy 300 híres szabotcsi ember rövid életrajzát tartalmazza./mti/

--

- 6 -

bb 12. a raktárból sikkaszott - egy évi szabadságvesztés

1 bc/tm zs bh la

1969. május 28.

Mucsányi László, 38 éves budapesti lakos, ikarus-gyári szerszámraktár vezető, aki több mint 20 éve dolgozott a vállalatnál, sorozatosan fosztogatta a társadalmi tulajdont. először két parketta-csiszológépet szállított gépkocsival lakására. az egyiket, valamint egy később eltulajdonított fűrészgépet átadott Varjas József, 49 éves budapesti lakosnak, aki asztalosként szintén a gyárban dolgozott. ezenkívül nagyobb mennyiségű szerszámot is eltulajdonított munkahelyéről. bűntársai közé tartozott Kiss József, 33 éves gépkocsivezető is, akinek szintén adott át különböző dolgokat a gondjaira bízott készletből. Kiss, amikor Mucsányi megbízásából nagyobb mennyiségű szerszámot akart kivinni, a kapuban az ellenőrzésnél leleplezték. Varjas szintén megdézsmálta a vállalati szerszámkészletet.

a központi kerületi bíróság Mucsányi Lászlót egy évi, Kiss Józsefet 8 hónapi, Varjas Józsefet 5 hónapi szabadságvesztésre ítélte./mti/

--

- 7 -

bb. 13. Kisz jubileumi turák, táborok

1 pr/tr/zs/11 la

1969. május 28.

augusztus közepéig minden megyében megrendezik a tanácsköztársasági, jubileumi Kisz emléktáborokat, az egy-egy helyes táborokba több mint ötezer ifjú kommunista kapott beutalót, azok a fiatalok, akik kiemelkedő munkát végeztek a Kisz akcióprogramok teljesítésében. egyhetes programjuk sok szállal kötődik majd a féfélévszázada győzött magyar tanácsköztársasághoz: baráti találkozókra hívják az első magyar proletárállam veteránjait, vetélkedőket rendeznek a tanácsköztársaság politikai, gazdasági, honvédelmi, kulturális és sportintézkedéseiről, a tanácsköztársaság háromtusa versenyeket tartanak.

a vetélkedők és a háromtusa versenyek első négy-négy helyezettjei részt vesznek a táborozásokat követő jubileumi turákon. a tanácsköztársaság eseményeinek ismeretéből leteszre vizsgázott fiatalok gyalogos turákon keresik fel azokat a helységeket, amelyekhez a dicsőséges 133 nap egy-egy emlékezetes történése fűződik. a turáknak öt végcélja van: Salgótarján, Kaposvár, Tatabánya, Szolnok és Miskolc. az útvonalakon érintett megyék, járások, városok és községek kizsesei mindenütt helyi ünnepeken fogadják a turázókat, s az ott lakó fiatalok területük határáig együtt menetelnek majd velük./mtl/

bb. 14. Budapest mintegy háromezer érettségiző gimnazista váltott már munkakönyvet - tájékoztató kiadvány az elhelyezkedési és továbbtanulási lehetőségekről

1 sb/tr/1e/11 la

1969. május 28.

a fővárosi pályaválasztási intézet tájékoztató kiadványt állított össze az idén érettségiző gimnazisták részére, az új kiadvánnyal ugyanis teljes körű ösaze foglalatát adja a munkavállalás, valamint a szakmunkás- és tanfolyamos képzés budapesti lehetőségeinek. az intézet közreműködésével a csaknem hétezer idén érettségiző gimnazista közül mintegy háromezer váltott már munkakönyvet. ezek a fiatalok és mindazok, akik a szakmunkásképzésben és a különféle tanfolyamokon - tehát nem a felsőoktatásban - kívánják folytatni tanulmányaikat, az érettségi bizonyítvánnyal együtt megkapják az új tájékoztató kiadványt is.

/folyt.köv./

- 8 -

8. 12/e

801

801

bb. 14./ Budapest... folyt./ 11

a mintegy 60 oldalas kiadványban felsorolt 480 budapesti vállalat és intézmény több mint háromezer munkahelyet ajánl a budapesti, vagy a főváros környékén lakó - bejáró - érettségizett fiataloknak. feltüntették a vállalatok pontos címét, a munkakör megnevezését és a kereseti lehetőségeket is. a tájékoztató füzet nyolc fejezetben, ágazatonként - ipar, közlekedés, kereskedelem, egészségügy, stb. - mintegy négyezer fiatalnak ajánl lehetőséget a továbbtanulásra. a szakmunkásképző iskolákba csaknem 2 700-an jelentkezhetnek az érettségizetteknek fenntartott, magas kvalifikációt igénylő szakmákra. a fiúkat elsősorban a szerszámkészítő, gépszerelő, forgácsoló, műszerész és vegyipari szakmában várják. az érettségizett lányoknak a kereskedelmi és vendéglátóipari szakmák kínálnak jó kereseti lehetőségeket. ezen kívül a tanfolyami képzésen több mint ezer fiatal szerezhethet képesítést. egyebek között a fővárosi egészségügyi intézmények mintegy 500 érettségizett, főleg leány tanfolyami oktatásáról gondoskodnak.

sokan jelentkezhetnek gyors-gépiró, műszaki rajzoló, különféle adatfeldolgozó és számítástechnikai tanfolyamra is. végül eredményben sokkal több a munkaalkalom és a továbbtanulási lehetőség, mint ahányan idén érettségiznek a fővárosi gimnáziumokban. a technikumokban és a szakközépiskolákban érettségiző fiatalok elhelyezkedése nem jelent különösebb gondot, tehát ezzel nem foglalkozik az új kiadvány./mtl/

--

bb. 15. fényképalbum a dualizmus politikusról - ezüst ötvösre mekek a 18.-19. századból

1 ol/ggzs/11 la

1969. május 28.

történeti érdekességű fényképeket tartalmazó albummal gazdagodott a közelmúltban a magyar nemzeti múzeum újkorosztálya. a hetven felvétel a Habsburg-család tagjairól illetve a dualizmus korának vezető politikusról készült. az együttesben több ritkaságszámba menő, eddig nem ismert fénykép is található.

a bizományi áruházból került a közelmúltban a múzeum birtokába egy sor - ritkán előforduló mesterjeggyel ellátott - művészeti kivitelű ötvöstárgy. az egyik 1840 körül készült talpas tálcaként, amely nem kevesebb, mint 220 grammot nyom, például Kolozsvári Sándor mesterjeggyét viseli, nagybecskereken, az 1830-as években Zimnerer Márton műhelyében formálták azt a szépívű fedeles cukortartót, amelynek mesterétől magyar területen jelenleg nem tartanak nyilván más ötvösmunkát.

/folyt.köv./

- 9 -

8. 18/e

801

801

bb. 15./ fényképalbum ... folyt./ 11

nem kevésbé érdekes a lőcsei szakmári daniel mesterjeggyével ellátott, 1861-70 között készült ugyancsak fedeles cukordoboz, mert az egyébként a maga korában igen termékeny ötvösmestertől csak nagyon kevés alkotás található a honi múzeumokban. 1730 körül „született”, a szépmű nagyszabenyi ezüst kehely, amelyen glantz józsef mesterjegye látható. eddig ismeretlen művével a nemzeti múzeum most megalapított egyházi gyűjteménye gazdagodott./mti/

bb. 16. vízügyi repülőterek a dráva és a duna mentén

vid fm/11 la

1969. május 28.

vízügyi repülőter-hálózatot létesítenek a dél-dunántúlon. a vízügyi igazgatóságok közül ugyanis elsőként a dél-dunántúli szervezte meg tavaly a repülőgép-szolgálatot, amelynek rövid idő alatt sokrétű hasznát vették. a körzetben jól ismert sárga repülő fontos szerepet tölt be az ár- és belvíz elleni védekezésben, tervezési munkák előkészítésében, télen - amikor a zord időjárás miatt a közúti forgalom megbénult - a sítalpakkal felszerelt vízügyi repülő segítette. a pontos felderítés, tájékozódás után gyorsan intézkedhettek a hóakadályok elhárítása érdekében. a lé- és felszállás biztonsága indokolta, hogy megfelelő repülőtereket építsenek. az első kettőt az dráva mentén szentborbáson és drávaszentesen létesítették. most pedig a duna alsó magyar szakaszán, kölked határában fejezték be a dél-dunántúli vízügyi igazgatóság harmadik repülőterének építését./mti/

bb. 17. magyar légkondenzációs berendezés bécsben

i tz/gg/1e/11 la

1969. május 28.

újabb heller-forgó-féle légkondenzációs berendezés épül külföldön.

a világ nagyvárosaiban mindenütt növekvő gondokat okoz a hulladék, eltüntetés. az egyik legkorszerűbb megoldás a szemét elégetése. ezt a módszert alkalmazzák bécs egyik kertváros jellegű külső kerületében, ahol a kazánokban termelődő gőzt rögtön felhasználják a közeli kórházak és lakóházak hőellátására is.

/folyt.köv./

8.25/11

8.25/11
8.25/11

- 10 -

bb. 17./ magyar légkondenzációs ... folyt./ 11

a „hűzevaló”, hulladék mennyisége azonban olyan gyorsan növekszik, hogy a kazánok mind több fölösleges gőzt termelnek, különösen nyáron, amikor érthetően kevesebb kell a fűtéshez, ezt a fölösleget már érdemes megfelelő gőzturbinára közbeiktatásával energia-termelésre értékesíteni.

e cél elérésében kap szerepet a világhírű magyar találmány, a heller-rendszerű légkondenzációs berendezés. ennél a zártrendszerű hűtésnél ugyanis a hűtőtoronyból nem jut ki a szabadba a vizgőz, ami télen jegesedést, máskor párásoedést okozhatna az erőmű környezetében. a forgó-féle különleges hűtőelemek alkalmazása pedig meg a ventilátorokat is feleslegessé teszi, mert a huzatot egyetlen, mindössze 37 méter magas természetes huzatu hűtőtorony is megteremti. így a hűtőberendezés teljesen zajtalanul működik, nem zavarja a környék lakóinak nyugalma.

a tervek szerint a gőzturbinát és berendezéseit még az idén beépítik. a fővállalkozó az osztrák elin-union cég, a jászberényi hűtőgépgyárban készült hűtőelemeket pedig a transelektro exportálja. a hűtőberendezés terveit az energiazöldgazdálkodási intézet készítette./mti/

bb. 18. 78 sirt tártak fel a 14. századi tuzséri temetőben

vid ká/11 la

1969. május 28.

a nyíregyházi múzeum tudományos munkatársai befejezték a tuzséri leletmentő ásásokat. a 14. századi kálvária falu temetőjének feltárása közben 78 sirt találtak, s azokból pártadiszek, fekete alapon ezüst szállalt átszótt halotti kendő, koporsódeszka darabok, pityke-gombok, változatos formájú koporsószőgek kerültek elő. a temető rendszere, beosztása arra mutat, hogy még ebben a korban is hagyományos formákat alkalmazták: nyugat-keleti irányban temetkeztek, arccal a felkelő nap felé.

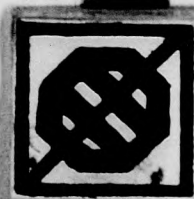
a kutatás során kiderült hogy a domb kiemelkedő része már a korabronzkorban is lakott hely volt.

/folyt.köv./

- 11 -

8.35/11

8.35/11

bb. 18. / 78 sirt ... folyt. / 11

a 4 000 évvel ezelőtt ott élt nép mindennapi életére jellemző tüzhely és szemétdöbr feltárása során sok állatcsont, kerámia és egy agyagból égetett kis kanál került felszínre. a kutatás legértékesebb lelete az a kultikus tárgy, amelynek formája stilizált kettős balta. az Európában egyedülálló leletet minden bizonnyal az anatóliai eredetű népesség hozta magával. hasonló tárgyat eddig csak kis-Ázsiában találtak. /mti/

..-

bb. 19. nagy segítséget nyújt a mezőgazdaságnak a CO2 automat

vid fm/11 La

1969. május 28.

az esztergomi labor műszeripari művek ismét olyan berendezés sorozatgyártását kezdte meg, amely számos területen nyújt nagy segítséget a mezőgazdaságnak. a CO2 automat alkalmazásával - az üvegházak levegőjének folyamatos mérésével és regisztrálásával - meg tudják előzni a magas széndioxid-tartalomból eredő jelentős károkat. új utakat nyit a készülék a trágyázási, a silózási és sok más kísérletnél. amellyel az ipar számos ágában tudják hasznosítani, s az orvosoknak a kutatómunka mellett elsősorban a struma- vizsgálatokhoz nyújt segítséget. a korszerű, nyomtatott áramkörű tranzisztorizált berendezés automatikusan veszi a mintát, semmilyen kezelést, beavatkozást nem igényel. felveszi a versenyt a hasonló rendeltetésű külföldi műszerekkel, ára viszont csupán egyötöde azokénak. /mti/

..-

bb. 20. száz ugró ló „találkozója”, a hortobágyon

vid fm/11 La

1969. május 28.

a hortobágyi lovasnapokra - amelyeket június 21-22-én rendeznek - már érkeznek a lovasok jelentkezései. a nemzetközi lovasversenyen magyar, szlovák és lengyel lovasok indulnak. a hazai mezőny különösen nagyszámu lesz, mert száz ugró ló nevezése érkezett a hortobágyra, amire még nem volt példa. ezenkívül 70 fogat vesz részt a versenyen. /mti/

..-

- 12 -

8.37/11

84. 22/

bb. 21. ismét keresett a zalaszombatfai háziszőttés

vid fm/11 La

1969. május 28.

zalasombatfán tíz évvel ezelőtt virág béla pedagógus szorgalmazására újból előkerültek a padlásokról a régi szövészek és felújították az ősi háziipart, a szövést. a hétes vidéki gazdag népi motívumokkal kezdték díszíteni a szőtteket, amelyek sajátosan szép formát adnak a különböző terítőknek, diszpárnáknak és faliszőnyegeknek. a zalaszombatfai háziszőttés ismét keresett lett, és a kis falu lakói közül hatvanan foglalkoznak szövésssel. készítményeiket a népművészeti és ajándékboltok árusítják. /mti/

..-

bb. 22. öntözési előrejelző szolgálat a középtiszavidéken

vid fm/11 La

1969. május 28.

a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság az idén ismét meg szervezte az öntözési előrejelző szolgálatot. a mezőgazdasági nagyüzemeket rendszeresen tájékoztatják a talaj nedvesség-észleletéről, és az egyes kultúrnövények vízigényéről. a május végi mérések azt mutatták, hogy a talajvízszint, a felső termőréteg nedvességtartalma a hosszabb idő óta tartó szárazabb periódus miatt az utóbbi ötven év átlaga alatt van. az igazgatósághoz tartozó valamennyi tájegység területén szükséges az öntözés. a tisz-ek és az állami gazdaságok - a husz ezer hold rizsvetéssel együtt - eddig mintegy harmincöt ezer katasztrális holdon öntözték meg a növényeket.

a tisz- és a körös-menti vízkivételi művek más ércenként harmincnyolc-negyven köbméter vizet juttatnak a földekre. kapacitásuk azonban ennél lényegesen nagyobb. szükségesszerű tehát, hogy a tervezett több mint száz ezer katasztrális holdnyi öntözési kapacitásból minél többet igényeljenek a gazdaságok. /mti/

..-

bb. 23. 2:1 a triticales javára

vid kz/tné/11 La

1969. május 28.

hajdu bihar megye termelőszövetkezeli és tanácsi szakemberei az elmúlt napokban megsejlelték a rozs, valamint a rozs és a buza keresztezéséből létrehozott triticales vetéseket. /filyt.köv./

- 13 -

8.40/11

84. 22/

bb. 23./ 2:1 ... folyt./ 11

tapasztalataik szerint a hasonló körülmények között vetett és termesztett két növény között 2:1 az arány az új gabonafajta javára. a triticate jelenlegi fejlettségi fokáról itélve kétszer akkora termést ígér, mint a rozs. a megye közös gazdaságai ebben az esztendőben már csaknem ezer holdon termesztik ezt a kitűnő „öszvér” gabonát./mti/

bb. 24. automata borjunevelőgép a sátoraljaujhelyi új erő termelészövetkezetben

vid fm/11 la

1969. május 28.

a sátoraljaujhelyi új erő termelészövetkezet az állatforgalmi és húsiipari tröszttel együttműködve az idén új exporttermék előállítására tér át. a közös gazdaság eddig évente háromszáz-négy száz vágómarhát és hizott bikát szállított külföldi értékesítésre, a most a tröszt kezdeményezésére a jövedelmezőbb fehérhúsú - pecsenyeborjú tenyésztését kezdik meg.

erre a célra franciaországból automata borjunevelőgépet vásároltak, amelynek kezeléséhez egyetlen dolgozó elegendő. a korszerű berendezést naponta egyszer töltik fel a franciaországból érkező tejkoncentrátummal és azután a gép mindent automatikusan végez. a betáplált anyagot keveri, melegíti és az előírt időre az állatokhoz továbbítja. a számítások szerint az „okos gép” segítségével száz nap alatt, több mint nyolcvan borjút hizálhatnak fel a kívánt vágásu súlyra.

a berendezés felszerelése befejezéshez közeledik, az első vagon tejorszállítmányt pedig a hét végére várják franciaországból. borsod megye első borjunevelő gépével június első napjaiban kezdik meg a próbákat./mti/

bb. 25. újabb nyolc budapesti üzem települ szolnok megyében

vid fm/11 la

1969. május 28.

szolnok megyében újabb nyolc budapesti üzem szándékozik gyárat, vagy telephelyet létesíteni.

/folyt.köv./

- 14 -

8.47/e

8.47/e

bb. 25./ újabb nyolc ... folyt./ 11

közülük tiszaroff községben már megkezdte működését az élelmiszer és vegyipari vállalat vegyipari gyártó üzemrésze. a további hét üzemmel a tárgyalások folyamatban vannak. az előírt időben épülnek a már korábban letelepített új üzemek is. tiszafüreden negyvenmillió forintos beruházással épül a budapesti alumíniumgyár. kun-szentmártonban befejeződött a beton- és vasbetonipari vállalat kiterjesztésének, a tiszai cipőgyár gyáregységének, valamint a pannónia szőrmekészítő és konfekció vállalatának építése. kisújszálláson elkészült a téglagyártó és cserépipari vállalat földgázüzemelésű automata téglagyára és a megyei vasipari vállalat gyáregysége. az iparilag korábban fejletlen kisújszálláson hozzáállták a gyógyászati segédeszközök gyárának az építéséhez is.

a megyei tanács iparfejlesztési alappól támogatja az iparosítási program végrehajtását. a híradótechnikai vállalat karcagi gyáregységének építéséhez például hat millió forintot támogatást nyújt, a karcagi városi tanács pedig saját alapjából további egy millió forintot juttatott. a budapesti könnyűipari alkatrészgyártó és ellátó vállalat mezzőrturon 400 munkást foglalkoztató üzem telepítését vállalta. ehhez a létesítményhez tízenkét millió forint támogatást biztosítanak. a termelést az üzem 1972 után kezdi meg./mti/

bb. 26. új városközpont épül sárvárott

vid fm/11 la

1969. május 28.

sárvárott, a hunyadi és a Lenin ut kereszteződésénél új városközpontot alakítanak ki. már magasodik az épülő háromemeletes irodaház, amelyben a nemzeti bank, a földhivatal és az állami biztosító kap helyet. szomszédságában épült fel az a tízenhat állami lakás, amelybe rövidesen beköltözhetnek a lakók. a régi pásztor-ház helyén - a lebontott épület a tanácsköztársaság bukása után játszott hírhedt szerepet sárvárott - szolgáltatóház épül fényképész-, fodrász- és szabó-műhelyekkel. ugyanitt tízennyolc lakásos társasház közművesmunkái is megkezdődtek. az új centrum épülő létesítményeire mintegy tízenöt millió forintot költenek./mti/

- 15 -

8.50/e

8.50/e

bb. 27. kelta fejedelmi sir armóton

vid fm/11 la

1969. május 28.

a borsod megyei armót község határában értékes leletet tártak fel a miskolci herman ottó muzeum régészeti. dr. kemenczey tiber vezetésével a helybeli tsz. honokbányájában négy keltakori urnasírt találtak. a mintegy kétezerkétszáz esztendősi sírokból két teljesen ép hamveder került felszínre. az egyik sírban vadkanagyart találtak. a keltáknak totem-állatjuk volt a vadkan, amelyet leltőve helyeztek el rendszerint fejedelmük hamvai mellé. előkerült a vadkan két agyara is, amelyeknek hossza meghaladta a tíz centimétert, ugyanebből a sírből egy összehajtogatott vaskard is napvilágra került. a kardot azért görbitették össze, hogy a halott visszajáról szelleme ne tudja azt használni. /mt/

--

bb. 28. ötszáz vagonnal több zöldáru baranyából - új formák a zöldség - és gyümölcskereskedelemben

vid fm/11 la

1969. május 28.

országosan is uttörő szerepet vállalt a baranyai mék a zöldség és gyümölcskereskedelem, új korszerű formáinak kialakításában. a pécselt működő szövetkezeti vállalat ebben az évben háromezer vagon zöldséget, burgonyát és gyümölcsöt ad el a fogyasztóknak, ötszáz vagonnal többet, mint a múlt évben. a nagy mennyiségű zöldség biztonságára a mék egész sor társulást, közös vállalkozást hozott létre a termelő üzemekkel, illetve más értékesítő szervezetekkel. három termelőszövetkezetben - pellérdon, siklóson és szerderkényben - földi zöldségtermelésre rendezkedtek be: közös költségvállalás és nyereségelosztás alapján.

a mék saját tőkéjével is részt vesz ezekben a vállalkozásokban és tanácsadóul a saját szakembereit helyezte ki a kertészetekbe. kooperációra lépett a mék a villányi és a siklósi fogyasztási és értékesítő szövetkezetekkel a közös áruértékesítésre, amelyet arányos kockázatvállalás alapján bonyolítanak le. belépett a mohácsi városellátó társulásba, amelynek a helyi termelőszövetkezet és fogyasztási szövetkezet is tagja lett. együttműködik a közös gazdaságok értékesítő társulásaival: közvetíti az árujukat és tíz naponta elszámol a tagszövetkezetekkel. a mék körzetébe tartozó boltokban - elsősorban pécselt - bevezették a termőhelyről az üzletbe való közvetlen áruszállítást, ami által olcsóbb és frissebb zöldséghez, gyümölcsőhöz jutnak a fogyasztók. a kertészetek termelő- és a boltok eladó dolgozói közös szocialista brigádokat alakítottak. /mt/

--

9.00/11

901 Leli

9207

bb. 30. megkészszerződött a zalakarosi termálfürdő forgalma

vid fm/11 la

1969. május 28.

az egy évvel ezelőtt megnyitott zalakarosi termálfürdő forgalma - amelynek vize különösen a reumatikus bántalmak gyógyítására alkalmas - a múlt év májusához képest megkészszerződött. ebben a hónapban például több mint tízezer keresték fel, s a vendégek között sok volt a külföldi. különösen jugoszláviából keresik fel sokan a zalakarosi fürdőt. a telepet ebben az évben is mintegy tízenöt millió forint költséggel fejlesztik és szállodát létesít itt a pannónia szálloda és vendéglátó vállalat is. /mt/

--

bb. 29. 1970-re meghirdették a 4. debreceni bartók béla nemzetközi kórusfesztivált

vid fm/11 la

1969. május 28.

az 1961-ben megrendezett 1. debreceni bartók béla nemzetközi kórusverseny jelentős zenei esemény volt nemcsak hazai, hanem európai viszonylatban is. azóta további két nemzetközi kórusfesztiválon találkoztak - 1966-ban és 1968-ban - európa élvonalbeli kórusai, hogy megismerjék a bartók és kodály céditűzésein alapuló és azokat megvalósító magyar kóruskultúrát és az európai kórusművészet törekvéseit, eredményeit.

a rendező szervek 1970-re meghirdették a 4. debreceni bartók béla nemzetközi kórusversenyt. ezzel alkalmat kívánnak teremteni ahhoz, hogy a részvevő magyar és külföldi kórusok bemutathassák nemzeti kórusművészetüket, elsősorban a ma élő kortárs-művészek alkotásait. erősíteni kívánják továbbá debrecennek a kóruszene területén kialakult hagyományait, debrecen a modern kórus-törekvések fórumává kívánják fejleszteni. az 1970. június 28-tól július 3-ig tartó versenyen emlékeznek meg bartók béla halálának 25. évfordulójáról.

a nemzetközi kórusverseny meghirdetése alkalmával ötnyelvű programfüzetet küldtek el hazai és külföldi kórusoknak. ebben a feltételekről adtak ismertetést, többek között arról, hogy a versenyen csak amatőr-kórusok vehetnek részt. női karok, férfikarok, gyermekkórusok és vegyeskarok jelentkezhetnek a 20. századi művek és folklór-művek versenyágában. a rendezőszervek a jelentkezések alapján küldik el a meghívásokat. a jelentkezések határideje 1969. október 15. /mt/

--

9.08/11

912 Leli

9207

- 17 -

bb. 31. a dnff tiszpontos javaslatának támogatására több ezer táviratot kapott az országos béketanács

t t/j/zs/il la

1969. május 28.

a délvietnami nemzeti felszabadítási front új, tiszpontos javaslatának nyilvánosságra kerülése óta nap mint nap százával érkeznek az országos béketanácshoz a békeokmányt helyeslő, azt támogató táviratok, levelek. a teljes egyetértés szellemében fogalmazódtak ezek az írásos állásfoglalások az ország legkülönbözőbb részein tartott békegyűléseken, munkáskollektívák összejövetelein, termelőszövetkezetekben, hivatalokban, iskolákban.

a sok ezer levél és távirat feladói között vannak a mis - kolci, a pécsi, a gyöngyösi, a tiszalöki, a kecskeméti, a balmazújvárosi, a mezőhegyesi, a celldömölki, a mosonszentmiklósi béke-nagygyűlésen - a napokban rendezett eseményeken - megjelent munkások, értelmiségiek, tsz-parasztok, kisz-fiatalok. a táviratözön legkorábban érkezett küldeményét - az első három nap kapott mintegy 1800 levelet - az országos béketanács küldöttsége magával vitte stockholmba, ahol a vietnam-konferencián átnyújtotta a dnff magasrangú képviselőinek.

a győri magyar vagon és gépgyár dolgozói táviratukban hangsúlyozták: teljes mértékben egyetértenek a dnff javaslatával, elítélik az amerikai agresszorokat és követelik az amerikai csapatok kivonását vietnam területéről. a tiszalöki békenagygyűlés részvevői azt írták: azonnal be kell szüntetni a rablőháborút vietnam földjén, és a béke helyreállítása érdekében az amerikaiaknak el kell fogadniuk a dnff tiz pontját. az északmagyarországi vegyiművek dolgozói úgy vélik, a dnff javaslatát alkalmasak arra, hogy a párizsi négyes tárgyalásokat kimozdítsák a holtpontról. a győri textilipari vállalat munkásai annak a véleményüknek adtak hangot, hogy a javaslatok megteremthetik az alapját a vietnami béke helyreállításának. ugyanilyen véleményt tolmácsolnak a tsz-ekből százával küldött táviratok, a kisz-szervezetekben, a tanintézetekben, a helyi társadalmi szervezetek békehónapi megmozdulásain fogalmazott levelek is./mti/

--

- 18 -

9.20/11

926 Juli

9372

bb. 32. finn ifjúsági vezetők zala megyében

vid kz/il zs

1969. május 28.

martti korhonen és olavi tapio, a finn demokratikus uttörőszövetség titkárai, valamint ritva rantanen, a finn demokratikus uttörőszövetség országos elnökségének tagja 2 napos látogatást tett zala megyében. a zalai ifjúsági vezetők társaságában a megye uttörőinek életével ismerkedtek, felkerestek több zalaegerszegi és nagykanizsai iskolát is, ahol az uttörőmozgalom kis egységei - az örsök és a rajok - tevékenységét tanulmányozták./mti/

--

bb. 33. száz vagon hal a hortobágyról

vid kz/tné/il zs

1969 május 28.

az elmúlt hónapok értékesítési lehetőségeit kihasználva jóval több - összesen 100 vagonnyi - halat szállítottak hazai és külföldi piacra a hortobágyi állami gazdaságból, mint a múlt esztendőben. a halászat a következőkben sem szünetel: az év végéig további 100 vagon hal értékesítését tervezik./mti/

--

bb. 34. tett fedélzettel közlekednek a balatoni sétavitorlások

vid kz/tné/il zs

1969. május 28.

az első nyári turnusban üdülő balatoni vendégek megsokszorozták a szot sétahajó-flottájának munkáját. a 17 nagyméretű sétavitorlást a tópart négy legnagyobb üdülőtelepének kikötőjében horgonyoz s innen indul a legszebb kiránduló-helyekre. a hajók egyszerre több mint 400 utast vesznek fedélzetükre. a legnépesebb csoportokat badacsonyba és tihanyba szállítják. a tavaly jól bevált gyakorlat szerint az idén rendszeresen szerveznek sétavitorlázásokat. az idénykezdet nagy forgalmából arra következtetnek, hogy az idén a sétavitorlások több mint százezer vendéget vesznek majd fedélzetükre./mti/

--

- 19 -

11.50/e

11.57 bel
12.12

bb. 35. tudományos emlékülés salgótarjánban

vid kz/tné/il zs

1969. május 28.

a tit történelmi és hadtudományi szakosztálya a nógrád megyei munkásmozgalmi múzeummal közösen tudományos emlékülést rendezett szerdán salgótarjánban a magyar tanácsköztársaság idején lezajlott északi hadjárat 50. évfordulója tiszteletére. dr. mucs sándor alezredes, a hadtörténelmi közlemények főszerkesztője „a salgótarjáni harcok helye a tanácsköztársaság honvédő háborújában,„ címmel, szabó béla muzeológus pedig „a salgótarjáni csata 1919 májusában,„ címmel tartott előadást./mti/

.-.

bb. 36. nógrádi képzőművészek találkozója a megye vezetőivel

vid kz/tné/il zs

1969. május 28.

szerdán salgótarjánban a megyei pártbizottság székházában a megyében élő képzőművészekkel találkoztak nógrád megye vezetői. jedlicska gyula, a megyei pártbizottság első titkára és géczli jános, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke adott tájékoztatást nógrád gazdasági, politikai, társadalmi helyzetéről. megbeszélték a helyi művészeti élet problémáit, az aktuális ideológiai kérdéseket és a művészeti élet szélesebb körű kibontakoztatásával összefüggő tennivalókat./mti/

.-.

bb. 37. negyvenhét aranyjelvény - véradásért

vid kz/tné/il zs

1969. május 28.

a debreceni járműjavító vállalat dolgozóinak önkéntes véradó mozgalom kezdeményezői közé tartoznak. jelenleg is több mint 300 aktív véradó van az üzemben. a járműjavító önkéntes véradói újabb társadalmi elismerést kaptak alkotókészségükért: simon gyuláné az üzemi vöröskereszt szervezet titkára 47 véradónak tűzte fel az aranyjelvényt.

/mti/

.-.

11.53/11

118 Lel

1212

- 20 -

bb. 38. nemzetközi tanácskozás a szájhagyományról

t ma/j/11 zs

1969. május 28.

szerdán a magyar tudományos akadémián nemzetközi tudományos tanácskozás kezdődött a szájhagyományozásnak a régi időkben és korunkban érvényesülő általános törvényszerűségeiről. a tanácskozás résztvevői az ortutay gyula akadémikus, az akadémia néprajztudományi kutatócsoportjának igazgatója és munkatársai által kidolgozott témajavaslatok alapján vitatják meg a problémakört.

ortutay gyula megnyitó szavaiban rámutatott, hogy az unesco adatai szerint a világon mintegy 900 millió felnőtt írástudatlan ember él, akik között a kultúra közvetítésének egyedüli módja a szébeliség, a szájhagyomány. ez egyfelől reádkivüli méretü kulturális nevelő feladatot állít a fejlettebb társadalmak elé, másfelől bő lehetőséget nyújt az élő szájhagyomány tanulmányozására, összegyűjtésére és feldolgozására, a szájhagyományozás törvényszerűségeinek megismerésére.

a kétnapos megbeszélés főbb témái a népköltészet történeti és jelenlegi típusai, a szájhagyományozás funkcióit meghatározó törvényszerűségek, a szóbeli alkotások esztétikája, a szóban terjedő és a szájhagyomány alapján megőrzött költészet kutatásának feladatai, a modern városi folklór kérdései. foglalkoznak azzal is, hogy milyen nemzetközi kontinenseket átfogó hálózat útján lehetne az élő folklór értékeit megmenteni és egyben elősegíteni az írástudatlan társadalmak, kulturák magasabb fokra emelését.

a kétnapos tanácskozás után bontéken a résztvevők tanulmányi kirándulást tesznek egerbe és környékére./mti/

.-.

bb. 39. linzi kiadó magyar utikatalauza

vid kz/tné/il zs

1969. május 28.

„reise abc ungarn,„ címmel utikönyvet jelentetett meg a napokban rudolf trauner linzi kiadó.

/folyt.köv./

- 21 -

11.58/11

1202 Lel

1212

bb. 39./ Linzi kiadó ... folyt./ sl

a 220 oldalas, térképekkel illusztrált utikalauz hazánk valamennyi idegenforgalmi helyét leírja, áttekintést ad az utazási lehetőségekről, ismerteti a vizum- és vámleírásokat, tájékoztat a kiállítások nyitvatartási idejéről, az ország gasztronómiai érdekességeiről, sport, vadászati és lovaglási lehetőségeiről. a legfontosabb magyar szavakból kérdezz-felelet formában ad az utikalauz rövid leckét. az izléses kiállítású könyv borítóját jellegzetes hortobágyi táj díszíti./mti/

--

bb. 40. több napra is igénybe vehetők a fertő tó menti turistaházak

vid kz/tné/il zs

1969. május 28.

a korábbi évek gyakorlatától eltérően a következőkben tetszés szerint több napra is igénybe vehetők a kirándulók a fertő tó menti turistaházakat. fertőrákoson 70, fertődobozon pedig 50 személyes turistaház áll rendelkezésükre. az elmúlt évben mind a kettőt korszerűsítették, az idén pedig a rendszeres melegvizes szolgáltatást is bevezették./mti/

--

bb. 41. tejbár, husosfánk-sütő automata síófokon

vid kz/tné/il zs

1969. május 28.

tovább bővítette szolgáltatásait a pannónia szálloda és vendéglátó vállalat síófoki önálló egysége. a napfény szálló alatti üzletsoron tejbárt rendezett be. a vendégek itt mindennemű tejipari terméket, továbbá hideg-konyhai készítményt és üdítőitalt megvásárolhatnak. a félmillió forintos költséggel felszerelt husosfánk-pirog - sütő automatát a síó bisztróban állították fel. óránként 600 kitűnő ízű pirogot készít./mti/

--

bb. 42./ az első műtermi lakás kaposvároton

vid kz/tné/il zs

1969. május 28.

a városi tanács végrehajtó bizottságának kezdeményezésére kaposvároton építik fel somogy megye első műterem-lakás komplexumát. az első háromszobás műterem-lakás helyét már ki is jelölték a géza utcában. az év végére elkészülő műtermes lakás kulcsának odaáteléréséről a városi tanács végrehajtó bizottsága dönt majd./mti/

--

12.02/11

1208 szel/
12.17

- 22 -

bb. 43. „áratlan,, az első somogyi ujburgonya

vid kz/tné/il zs

1969. május 28.

életrevaló ötlettel, a palánták kiszedése után csirázta-
tott burgonya-gumókat ültettek a melegágyakba a nagyatádi
buzakalász termelerszövetkezet kertészei. a gumók olyan rend-
kívül gyorsan fejlődtek, hogy szerdán már megkezdhatták a
szedését. a közkezdett primőr ilyen korai jelentkezése any-
nyira meglepte a felvásárló szerveket, hogy még árat sem
tudtak mondani, amiért átvették. a termelerszövetkezet ve-
zetősége végülis úgy döntött, hogy a fővárosba szállítja és
közvetlenül értékesíti somogy megye ez évi első ujburgonyá-
ját./mti/

--

bb. 44. a szlovák közoktatásügyi miniszter budapesten

t né/il zs

1969. május 28.

ilku pál művelődésügyi miniszter meghívására szerdán
hazánkba érkezett dr. matej lucan szlovák közoktatásügyi
miniszter. a szlovák vendég a művelődésügyi minisztérium-
ban tárgyalásokat folytat a két országot érintő alsó- kö-
zép- és felsőfokú oktatás kérdéseiről./mti/

--

bb. 45. elhunyt a bnv usa pavilonjának igazgatója

i sl/il zs

1969. május 28.

a hungexpo és a bnv igazgatósága részvétellel közli, hogy
fritz d. berliner, a budapesti nemzetközi vásár usa pavilon-
jának igazgatója budapesten kedd este szívinfarktus követ-
keztében elhunyt./mti/

--

12.30/11

- 23 -

1208 szel/
12.17

bb. 46. időjárásjelentés

mmé/11 bs

1969. május 28.

a meteorológiai intézet jelenti szerda délben :

meleg idő.

a kárpát-medence időjárásai szempontból két rendszer között helyezkedik el. az egyik, amely már időjárásunk alakulására nem gyakorol hatást, az elmúlt nap folyamán átvonult és jelenteg a szovjetunió európai területének közepén okoz esős időt. a másik a brit-szigetek felett lévő ciklon, amelynek lassu kelet felé történő mozgását záporok, esők kísérik. az említett két rendszer között a kárpát-medencében, továbbá Lengyelországban és a balkán-félszigeten csendes, derült, száraz az idő. hazánkban kedden a déli és délutáni órákra felszakadozott a felhőzet. az északkeleti megyékben és a dunántul középső részén 4-8, máshol 9-12 óráig sütött a nap. északkeleten és délen többfelé volt zápor, eső, sőt tokajon meggyoró nagyságu jég esett. a lehullott mennyiség általában 3 milliméter alatt maradt. csak várnánban érte el a 10, békéscsabán a 14 millimétert. a legmagasabb nappali hőmérsékletek 20-27 fok között voltak, ma hajnalra északkeleten 5-9, az ország többi részén 10-15 fokig hűlt le a levegő. délelőtt általában csendes, derült, száraz idő volt. tizenegy óráig 21-25 fokig emelkedett a hőmérséklet. budapestten kedden a hőmérséklet napl középértéke 18 fok volt, 0,4 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor a hőmérséklet budapestten 24 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 milliméter, alig változik. a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 20 fok volt.

várható időjárás csütörtök estig: kevés felhő, napos, száraz meleg idő. gyenge, napközben megélenkülő változó irányu szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12-17, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 26-31 fok között.

a duna vizállása budapestnél 244 centiméter./mti/

--

13.14/11

- 24 -

184 Juli

1372

bb. 47. bács-kiskun megye helyzetéről tárgyalt a gazdasági bizottság

i sl/gg/1e/11 bs

1969. május 28.

a kormány gazdasági bizottsága a bács-kiskun megyei tanács vb elnökének jelentése alapján megtárgyalta a megye helyzetét.

a jelentés megállapítja, hogy a megyében központi segítséggel és helyi erőforrásokból nagyarányu szőlő- és gyümölcs-telepítési programot hajtottak végre, s a hagyományos iparágak mellett új iparágak bázisai teremtődtek meg. a központi iparfejlesztési és a fővárosi ipar-kitelepítési alapokból a megye 84 millió forintot kapott. a népesség csökkenése gyakorlatilag megállt. jelentősen csökkent a kommunális, kulturális elmaradottság, a gazdasági strukturában bekövetkezett kedvező változások a tanyarendszer elmaradottságában is javulást hoztak.

a gazdasági bizottság a tájékoztatást tudomásul vette, s megállapította, hogy a megye gazdasága a harmadik öt éves tervben gyors ütemben fejlődik. ebben jelentős része van a megyei vezetők önálló kezdeményezéseinek, koordinációs szervező munkájának. a szövetkezeti gazdálkodás különböző formáit és fokozatait a mezőgazdaságban differenciáltan alkalmazták, példásan fejlesztették a megye iparát. a gazdasági bizottság egyetért azzal, hogy a megyében elsősorban a mezőgazdasági termelést és az ezen alapuló élelmiszer-gazdaságot kell komplex módon fejleszteni. az ipari strukturán belül is az élelmiszeripart szükséges előtérbe helyezni.

a fejlesztés egyes rész kérdéseivel kapcsolatban a gb felhívta a figyelmet hogy főleg a meglévő szőlő- gyümölcs-termesztő gazdaságok lehetőségeit kell kihasználni, a további telepítéseket a keresett termékek termelésének növelésére kell koncentrálni. folytatni kell a megye iparfejlesztési gyakorlatát oly módon, hogy az új ipari kapacitásokat elsősorban saját eszközök felhasználásával hozzák létre. a tanyarendszer problémáival kapcsolatban a gb megállapította, hogy e kérdés csak hosszabb távon oldható meg, mégpedig a mezőgazdasági termelési viszonyok korszerűsítésével, az ország teherbíró képességének növekedésével összhangban./mti/

--

- 25 -

13.54/11

1372

bb. 46. időjárásjelentés

mmé/11 bs

1969. május 28.

a meteorológiai intézet jelenti szerda délelben :

meleg idő.

a kárpát-medence időjárásai szempontból két rendszer között helyezkedik el. az egyik, amely már időjárásunk alakulására nem gyakorol hatást, az elmúlt nap folyamán átvonult és jelenleg a szovjetunió európai területének közepén okoz esős időt. a másik a brit-szigetek felett lévő ciklon, amelynek lassu kelet felé történő mozgását záporok, esők kísérik. az említett két rendszer között a kárpát-medencében, továbbá Lengyelországban és a balkán-félszigeten csendes, derült, száraz az idő. hazánkban kedden a déli és délutáni órákra felszakadozott a felhőzet. az északkeleti megyékben és a dunántul középső részén 4-8, máshol 9-12 óráig át sütött a nap. északkeleten és délen többfelé volt zápor, eső, sőt tokajonogyoró nagyságu jég esett. a lehullott mennyiség általában 3 milliméter alatt maradt. csak várnagyföldön érte el a 10, békéscsabán a 14 millimétert. a legmagasabb nappali hőmérsékletek 20-27 fok között voltak. ma hajnalra és keleten 5-9, az ország többi részén 10-15 fokig hűlt le a levegő. délelőtt általában csendes, derült, száraz idő volt. tizenegy óráig 21-25 fokig emelkedett a hőmérséklet. budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 18 fok volt, 0,4 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor a hőmérséklet budapesten 24 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 milliméter, alig változik. a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 20 fok volt.

várható időjárás csütörtök estig: kevés felhő, napos, száraz meleg idő. gyenge, napközben megélenkülő változó irányú szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12-17, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 26-31 fok között.

a duna vizállása budapestnél 244 centiméter./mti/

--

13. 14/11

- 24 -

13. 14/11

13. 14/11

bb. 47. bács-kiskun megye helyzetéről tárgyalt a gazdasági bizottság

1 sl/gg/1e/11 bs

1969. május 28.

a kormány gazdasági bizottsága a bács-kiskun megyei tanács vb elnökének jelentése alapján megtárgyalta a megye helyzetét.

a jelentés megállapítja, hogy a megyében központi segítséggel és helyi erőforrásokból nagyarányu szőlő- és gyümölcs-telepítési programot hajtottak végre, s a hagyományos iparágak mellett új iparágak bázisai teremtődtek meg. a központi iparfejlesztési és a fővárosi ipar-kitelepítési alapokból a megye 84 millió forintot kapott. a népesség csökkenése gyakorlatilag megállt. jelentősen csökkent a kommunális, kulturális elmaradottság, a gazdasági struktúrában bekövetkezett kedvező változások a tanyarendszer elmaradottságában is javulást hoztak.

a gazdasági bizottság a tájékoztatást tudomásul vette, s megállapította, hogy a megye gazdasága a harmadik ötéves tervben gyors ütemben fejlődik. ebben jelentős része van a megyei vezetők önálló kezdeményezéseinek, koordinációs szervező munkájának. a szövetkezeti gazdálkodás különböző formáit és formáit a mezőgazdaságban differenciáltan alkalmazták, példásan fejlesztették a megye iparát. a gazdasági bizottság egyetért azzal, hogy a megyében elsősorban a mezőgazdasági termelést és az ezen alapuló élelmiszer-gazdaságot kell komplex módon fejleszteni. az ipari struktúrában belül is az élelmiszeripart szükséges előtérbe helyezni.

a fejlesztés egyes rész kérdéseivel kapcsolatban a gb felhívta a figyelmet hogy főleg a meglévő szőlő-gyümölcs-termesztő gazdaságok lehetőségeit kell kihasználni, a további telepítéseket a keresett termékek termelésének növelésére kell koncentrálni. folytatni kell a megye iparfejlesztési gyakorlatát oly módon, hogy az új ipari kapacitásokat elsősorban saját eszközök felhasználásával hozzák létre. a tanyarendszer problémáival kapcsolatban a gb megállapította, hogy e kérdés csak hosszabb távon oldható meg, mégpedig a mezőgazdasági termelési viszonyok korszerűsítésével, az ország teherbíró képességének növekedésével összhangban./mti/

--

- 25 -

13. 54/11

13. 54/11

bb. 48. doráti Antal, betegsége miatt

1/zs/11 bs

1969. május 28.

budapesti vendégszerelését lemondta. a Bartók-estet június 1-én a zeneakadémián Ferencsik János főzeneigazgató vezényli.
/mti/

--

bb. 49. Ulást tartott a 5. nevelésügyi kongresszus szervező bizottsága

1/zs/11 bs

1969. május 28.

a pedagógusok szakszervezetének székházában szerdán Ulást tartott az 5. nevelésügyi kongresszus szervező bizottsága. a tanácskozáson a témabizottságok vezetői beszámoltak a kongresszus előkészítésében végzett eddigi munkáról, majd meg tárgyalták a kongresszusi tézisek vitának lebonyolításával kapcsolatos további feladatokat, terveket. a szervező bizottság június első napjaiban sajtókonferenciát rendez, amelyen részletes tájékoztatást ad a kongresszust meghirdető szervekben és intézményekben sorra kerülő vitákról.
/mti/

--

bb. 51. hazaérkezett az ndk-ból a maróthy kórus

vid kz/tné/11 bs

1969. május 28.

szerdán visszaérkezett debrecenbe a maróthy kórus, amely özvegy Lajos Karmag vezényletével nagy sikert aratott az ndk kórusainak Eisenach-i jubileumi fesztiválján. a 65 tagú vegyeskar megkapta az ndk kórusfesztiváljának diplomáját.
/mti/

--

bb. 52. megverte volt élettársát -nyolc hónapi börtönrre ítélték

vid kz/tné/11 bs

1969. május 28.

Soltész József 34 éves ónodi rakodómunkás ez év márciusában Kazincbarcikán be akart menni volt élettársa lakásába. az asszony nem akarta beengedni, emiatt Soltész dühében úgy megütötte, hogy összeesett, legurult a lakás lépcsőjén és orrcsont-törést szenvedett. a miskolci járásbírósa viszaesőként elkövetett súlyos testi sértésért Soltész Józsefet nyolc hónapi börtönbüntetendő szabadságvesztésre ítélté.
/mti/

--

14.07/11

14.07.11
14.07.11

- 26 -

bb 50. megkezdődött a pálma cigaretta árusítása

1 kf/kf/um bs

1969. május 28.

a magyar dohányipar bnv díjas újdonságából, a pálma cigarettából a vásáron tíz nap alatt 3,5 millió darab fogyott.

a dohánybolt vállalatnál közölték, hogy szerdán a főváros legforgalmasabb dohányboltjaiban megkezdtek a pálma cigaretta árusítását. a vállalat naponta mintegy 60 üzletébe szállít cigarettát, s így egy héten belül már valamennyi dohányboltban lesz az újfajta füstöltnivalóból.

a magyar dohányiparnál az információt megtoldották azzal, hogy a fővárosban a csemege vállalat is kapott egyelőre 35 000 csomag pálmát, s szállítottak belőle a magántrafi- kókat ellátó elosztóknak is. az egeri dohánygyárból szerdáig minden megyeszékhelyi elosztóba és a balatonra is küldtek pálmát, amely az ipar számításai szerint a jövő héten országsszerte kapható lesz. a dohányipar - mint korábban jelezte - a pálmát a turisták és a tulipán pótlására szánta, ezért folyamatosan gyártja. a vásári siker után, a második negyedévben tervezett 20 millió helyett 25 milliót készítenek belőle.
/mti/

--

bb 54. befejeződött az országos honismereti konferencia

vid/kz/tné/um bs

1969. május 28.

szerdán befejeződött a visegrádon megrendezett országos honismereti konferencia. a záróülésein dr. Benda Kálmán, a történelemtudományi intézet főmunkatársa és töltési imre, a hazafias népfront honismereti bizottságának titkára tartott előadást. az ezeket követő vita után dr. Székely György egyetemi tanár, az országos helytörténeti bizottság elnöke értékelte a kétnapos tanácskozás munkáját.
/mti/

--

- 27 -

14.18/11

14.18.11
14.18.11

bb. 53. bérfelvezetési problémákról tárgyalt a szakszervezetek vas megyei tanácsának elnöksége

vid/kz/tné/11 bs

1969. május 28.

az elmúlt évi bérgazdálkodás és a részesezési alap felosztásának tapasztalatait vitatta meg szerdai ülésén a szakszervezetek vas megyei tanácsának elnöksége. vas megyében, mint többek között rámutattak, 1968-ban a vártnál nagyobb nyereség képződött a vállalatoknál, részesezési alapjuk 95 százalékkal volt magasabb, mint az előző évben. dolgozóknak összesen 74.4 millió forint részesezési fizetést kaptak ki, ezzel összefüggésben az elnökség megállapította, hogy az általában tapasztalható helyes törekvések ellenére a vállalatoknak nem minden esetben sikerült jól megoldaniuk a részesezési alap felosztását, általános jelenség, hogy sokakat soroltak az egyes és a kettős kategóriába, s e besorolás a vállalatok többségénél ötletszerű volt.

a megyében a munkások havi átlagkeresete az elmúlt évben 228 forinttal alacsonyabb volt az országos átlagnál. a vállalatok ugyanis szinte mindenütt minimális összegeket fordítottak béremelésre, a részesezési alap terhére például csak mintegy hétmillió forintot használtak fel béremelésre, ami az éves bérköltségnek mindössze 1.3 százaléka. e jelenség bizonyos ellentmondásokra vezetett. ez abból adódott, hogy a beosztott dolgozók elsősorban is arra töreksznek, hogy személyes jövedelmük inkább munkabér, mint részesezés formájában növekedjék.

a vezetők ezzel ellentétben maximális részesezési alapot akartak elérni. az elnökség több határozatot hozott, megfelelő intézkedéseket tett és javasolt a bérgazdálkodásban mutatkozó ötletszerűségeket és ellentmondásokat felszámolására. /mti/

14. 12/11

- 28 -

1969. május 28.

bb 55. a háztáji gazdaságok szerepéről tárgyalt a hazafias népfrent országos elnökségének mezőgazdasági szakbizottsága

vid/kz/tné/um bs

1969. május 28.

a hazafias népfrent országos elnökségének mezőgazdasági szakbizottsága szerdán a kisujszállási kinizsi termelőszövetkezetben tartotta ülését. szolnok megye háztáji gazdaságainak árutermelő szerepéről és jelentőségéről tárgyalt, mint többek között rámutattak, szolnok megye háztáji gazdaságai 1968-ban 32 000 hizott sertést, s 11 000 vágómarhát adtak piacra. ezek szolgáltatták a megyében értékesített sertéshús 20 százalékát, a hizómarhának pedig több mint 43 százalékát. a felvásárolt tej 29 százaléka származott a szövetkezeti gazdák háztáji portáiról. jelenleg legintenzívebben a baromfi tenyésztéssel foglalkoznak a megye háztáji gazdaságai, a háztáji sertés és szarvasmarha állomány viszont lassú csökkenést mutat. a szakbizottság éppen ezért felhívta a figyelmet, hogy a jövőben erősíteni kell a háztáji árutermelés ösztönzését, kedvezményes takarmányellátással és más hasonló módszerekkel kell fenntartani a jószágértékesítési kedvet. külön hangsúlyt kapott a tanácskozáson a háztáji gyümölcsösök rekonstrukciójának fontossága. /mti/

bb 56. tizenöt ezer holdon zöldell a dohány szabolcs-szatmár megyében

vid/kz/tné/um bs

1969. május 28.

szabolcs-szatmár megyében, ahol az idén 15 000 holdon termelnek „Füstölőnivalót”, a legutóbbi esőzések után naponta átlagosan kétféle palántát ültettek ki a jól előkészített földekre. így alig két hét alatt 15 000 holdon fejezték be a dohány palántázását. helyenkint már a megereget palánták kapálását is megkezdték. /mti/

bb 58. országos pedagógusképző konferencia nyiregyházán

vid/kz/tné/um bs

1969. május 28.

a pedagógus továbbképzés könyvtári bázisa, címmel országos pedagógusképző konferencia és tapasztalatcsere kezdődött szerdán a nyiregyházi tanárképző főiskolán. a kétnapos tanácskozást dr. gulyás emilné, a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese nyitotta meg, majd megkezdődött a vita a könyvtárak szerepéről a pedagógusok továbbképzésében. a délutáni órákban a résztvevők egyik csoportja a vajai általános iskolai, egy másik

bb. 53. bérfejlesztési problémákról tárgyalt a szakszervezetek vas megyei tanácsának elnöksége

vid/kz/tné/11 bs

1969. május 28.

az elmúlt évi bérnegotáció és a részesedési alap felosztásának tapasztalatait vitatta meg szerdai ülésén a szakszervezetek vas megyei tanácsának elnöksége. vas megyében, mint többek között rámutattak, 1968-ban a vártnál nagyobb nyereség képződött a vállalatoknál. részesedési alapjuk 95 százalékkal volt magasabb, mint az előző évben. dolgozóiknak összesen 74.4 millió forint részesedést fizettek ki. ezzel összefüggésben az elnökség megállapította, hogy az általában tapasztalható helyes törekvések ellenére a vállalatoknak nem minden esetben sikerült jól megoldaniuk a részesedési alap felosztását. általános jelenség, hogy sokakat soroltak az egyes és a kettős kategóriába, s e besorolás a vállalatok többségénél ötletszerű volt.

a megyében a munkások havi átlagkeresete az elmúlt évben 228 forinttal alacsonyabb volt az országos átlagnál. a vállalatok ugyanis szinte mindenütt minimális összegeket fordítottak béremelésre. a részesedési alap terhére például csak mintegy hétmillió forintot használtak fel béremelésre, ami az éves bérköltségnek mindössze 1,3 százaléka. e jelenség bizonyos ellentmondásokra vezetett. ez abból adódott, hogy a beosztott dolgozók elsősorban is arra törekvésnek, hogy személyes jövedelmük inkább munkabér, mint részesedés formájában növekedjék.

a vezetők ezzel ellentétben maximális részesedési alapot akartak elérni. az elnökség több határozatot hozott, megfelelő intézkedéseket tett és javasolt a bérnegotációban mutatkozó ötletszerűségek és ellentmondások felszámolására. /mti/

..-

14. 12/11

- 28 -

1969. május 28.

bb 55. a háztáji gazdaságok szerepéről tárgyalt a hazafias népfront országos elnökségének mezőgazdasági szakbizottsága

vid/kz/tné/um bs

1969. május 28.

a hazafias népfront országos elnökségének mezőgazdasági szakbizottsága szerdán a kisujszállási kinizsi termelőszövetkezetben tartotta ülését. szolnok megye háztáji gazdaságainak árutermelő szerepéről és jelentőségéről tárgyalt. mint többek között rámutattak, szolnok megye háztáji gazdaságai 1968-ban 32 000 hizott sertést, s 11 000 vágómarhát adtak piacra. ezek szolgáltatták a megyében értékesített sertéshús 20 százalékát, a hizómarhának pedig több mint 43 százalékát. a felvásárolt tej 29 százaléka származott a szövetkezeti gazdák háztáji portáiról. jelenleg Legintenzívebben a baromfi tenyésztéssel foglalkoznak a megye háztáji gazdaságai. a háztáji sertés és szarvasmarha állomány viszont lassú csökkenést mutat. a szakbizottság éppen ezért felhívta a figyelmet, hogy a jövőben erősíteni kell a háztáji árutermelés ösztönzését. kedvezményes takarmányellátással és más hasonló módszerekkel kell fenntartani a jószágértékesítési kedvet. külön hangsúlyt kapott a tanácskozáson a háztáji gyümölcsösök rekonstrukciójának fontossága. /mti/

..-

bb 56. tizenöt ezer holdon zöldell a dohány szabolicszalmár megyében

vid/kz/tné/um bs

1969. május 28.

szabolcs - szalmár megyében, ahol az idén 15 000 holdon termelnek „füstölőnivalót”, a legutóbbi esőzések után naponta átlagosan kétmillió palántát ültettek ki a jól előkészített földekre. így alig két hét alatt 15 000 holdon fejezték be a dohány palántázását. helyenkint már a megereget palánták kapálását is megkezdték. /mti/

..-

bb 58. országos pedagógusképző konferencia nyíregyházán

vid/kz/tné/um bs

1969. május 28.

a pedagógus továbbképzés könyvtári bázisa, címmel országos pedagógusképző konferencia és tapasztalatcsere kezdődött szerdán a nyíregyházi tanárképző főiskolán. a kétnapos tanácskozást dr. gulyás emília, a szabolicszalmár megyei tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese nyitotta meg, majd megkezdődött a vita a könyvtárak szerepéről a pedagógusok továbbképzésében. a délutáni órákban a résztvevők egyik csoportja a vajai általános iskolai, egy másik

bb 57. befejeződött a balatonszéplaki vegyész-szimpoziium

vid/kz/tné/um ba

1969. május 28.

szerdán befejezte munkáját a növényvédőszer és a műtrágyagyártás fejlesztésével foglalkozó balatonszéplaki országos vegyész-szimpoziium. a tanácskozás központi témája mindvégig a különböző növényvédő anyagok biológiai hatása volt. a gyomirtószer használat és ártalmaival kapcsolatban az előadók hangsúlyozták, hogy 1968. évi 2,4 millió holdról a következő öt évben 3,5 millió holdra növekszik a vegyszerekkel gyomtalanított terület. a kémiai anyagok ilyen nagyarányú használata már elengedhetetlenül szükségessé teszi a biológiai megfigyelést. a jól megválasztott gyomirtó keverékekkel ugyanis 10-50 százalékos fehérje tartalom-növekedés érhető el. ilyen kedvező hatású gyomirtó szernek ítéli a szakemberek a hungária k-64-est, amely most vizsgálódik a kísérleti parcellákon. a veszprémi nehézszevegypári kutató intézet k.b. 68 jelzéssel ugyancsak kitűnő a növény fejlődését serkentő burgonya gyomirtó szert állított elő. már a gyártási technológiáját is kidolgozták s ennek alkalmazásával a budapesti vegyiművek rövidesen berendezkedik a gyártására. /mti/

--

bb 59. fém-megmunkáló olajokkal foglalkozó nemzetközi konferencia esztergomban

vid-kz/tné szb bs

1969. május 28.

a fém-megmunkáló olajok gyártásával, használatuk tapasztalataival és fejlesztésük lehetőségeivel foglalkozó nemzetközi konferencia nyílt szerdán esztergomban a technika házában. a háromnapos tanácskozást a magyar kémikusok egyesülete az ndk technikai kamarájával és a lengyel kohászati egyesülettel közösen rendezte. világviszonylatban is ez az első ilyen témával foglalkozó nemzetközi konferencia. az érdeklődésre jellemző, hogy 170 résztvevőjének csaknem 50 százaléka külföldi. a rendező országokon kívül angliából, ausztriából, franciaországból, bulgáriából, hollandiából, jugoszláviából, az nszkból, svájcából, csehszlovákiából és a szovjetunióból is érkeztek szakemberek.

a fém-megmunkáló olajok gazdasági értéke önmagában nem nagy. magyarország évi szükséglete jelenleg mindössze 2000 tonna. használatuk gazdasági kihatása azonban jelentős. a dunai vasmű hideghengerművében például évi 500 millió forint haszonnal járt a nagynyomású kísérleti intézet és a komáromi kőolajipari vállalat új fém-megmunkáló olajának alkalmazása. /folyt.köv./

15. 10/szb

-30-

1400-Dm

bb 59. /fém-megmunkáló ... 1. folyt./-szb

a korábbi 10 százalékról 35 százalékra növelte az elsőosztályú áruk arányát s ezzel 50 ezer tonna lemez vált exportképesse. ugyanakkor a hengerde kapacitása is 25 százalékkal nőtt. így mindenösszevetve lehetőség nyílt arra, hogy a hazai igények változatlan kielégítése mellett az exportlehetőségeket is kihasználják. a konferencia e példával érzékeltett jelentőségét tovább fokozza az a körülmény, hogy szerszámgép-iparunk termelése 1965 és 1975 között hatszorosára növekszik s a gyárban egy külön hűtő- és kenőolaj üzemet is kialakítanak emellett természetesen az ipar más ágaiban is egyre nagyobb lesz a fontos segédanyag iránti igény s a mezőgazdaságot is egyre jobban érdeklíti ez a probléma. a megfelelő kenőolajok kiválasztása és alkalmazása pontosan fel nem becsülhető, de megközelítően egymillió forint népgazdasági hasznot jelentene magyarországon. az óriási összeg „megfogása”, 8-10 tudományág valamint a gépipar és a kenőolajipar szoros együttműködését követeli meg. mind a kutató munkában, mind pedig a tapasztalatok átadásában nélkülözhetetlen a nemzetközi együttműködés. a konferencia is ilyen célokat szolgál. ötvennégy előadásának tapasztalatai alapján tesz majd javaslatot a magyar kémikusok egyesületének ipari kéne-technikai szakbizottsága az országos műszaki fejlesztési bizottságnak a kérdés hazai megoldására. /mti/

--

bb 62. a hazafias népfrent országos elnökségének ülése

t bd/j szb zs

1969. május 28.

a hazafias népfrent országos tanácsának elnöksége káttai gyula elnökletével szerdán ülést tartott. erdei ferenc főtitkár vitaindító bevezetője után megtárgyalta a hazafias népfrent feladatait a szocialista demokrácia fejlesztésében.

az ülésen résztvett és felszólalt kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára. az elnökség tagjai közül a vitában részt vett bartolák Mihály, bencsik István, borovszky Ambrus, erdei Lászlóné, földi Mihály, harrer ferenc, sarlós István, sümegi jános, szabó kálmán és veres Péter. /mti/

--

-31-

15. 35/szb

✓ Fokozódó szükségletek kielégítésére a szőnyi kőolajipari vállalatnál épülő új gépszir

1400-Dm

bb. 60. a komárom megyei katolikus papok megemlékeztek a békemozgalom 20 éves évfordulójáról

vid-kz/gy/bs

1969. május 28.

választmányi ülést tartott szerdán tatabányán a katolikus papok komárom megyei békebizottsága. megemlékeztek a békemozgalom 20 éves évfordulójáról. az ülés után a hazafias népfront megyei titkára és a megyei tanács elnökhelyettese fogadta a választmány elnökségi tagjait./mti/

..

bb. 61. debreceni kulturális delegáció utazott Lublinba

vid-kz/gy/bs

1969. május 28.

debrecen és a lengyelországi lublin évek óta testvérvárosi kapcsolatokat ápol. az elmúlt napokban csaknem 100 tagú debreceni sportküldöttség járt lublinban, szerdán pedig kulturális delegáció utazott a testvérvárosba. a küldöttség résztvesz a lublini kulturális napok alkalmából rendezendő debreceni népművészeti kiállítás megnyitásán, amelynek anyagát a debreceni déri múzeum népművészeti tárgyaiból állították össze. a debreceniek tanulmányozzák a lublini kulturális intézmények munkáját is./mti/

..

bb. 63. építőipari kemizálási bemutató szegeden

vid-kz/tné/gy/bs

1969. május 28.

építőipari kemizálási bemutatót rendezett szerdán szegeden az építőipari tudományos egyesület helyi csoportja az építőanyagokat gyártó chemical vállalattal közösen. a bemutatott modern építőanyagok között látható többek között polieszterből készült felülvilágító kupola, ityennel fedik be a szegedi házgár 18 ezer négyzetméter alapterületű üzemcsarnokának egy részét is. kiállítottak többek között műanyag habarcsokat, műanyag tömitőket és más az építőiparban használható műanyagokat. az utóbbiakat szaktanácsadók ismertették az érdeklődőkkel./mti/

..

bb. 65. befejeződött a finomposztó vállalat bajai üzemének rekonstrukciója

1 sz/mmé/gy/bs

1969. május 28.

csaknem 50 millió forintos beruházás fejeződött be a finomposztó vállalat bajai üzemében, ahol a szövőde és a szövéselő-készítő a legújabb követelményeknek megfelelő modern épületben kapott helyet.

/folyt. köv./

15.35 bh

14.00 Dny

- 32 -

bb. 65. /befejeződött.... 1. folyt./ gy

a rekonstrukció szükségessége már régebben felvetődött, az 1956-os árvíz után ugyanis, amikor az üzem területét az árvíz elöntötte, a régi szövőde épületének vasbeton főtartóján repedést fedeztek fel. ezt követően az épületet rendszeresen ellenőrizték és 1965-ben a tervezők úgy nyilatkoztak, hogy az épületben biztonságos körülmények között a szövőgépek csak 1968 végéig működhetnek. még 1966-ban megkezdtek az egyik üzemcsarnok építését, ahová a gépek egy részét fokozatosan átköltöztették, majd 1967. első negyedében elkészült a teljes szövődei rekonstrukció beruházási programja. ennek végrehajtása fejeződött most be és nemcsak az üzemrészeket korszerűsítették, hanem a gyár 600-700 dolgozója is jobb, kulturáltabb munkakörülmények között végezheti munkáját, s az új épületben helyet kaptak szociális létesítmények, fürdők, öltözők is./mti/

..

bb. 67. szimpózium és tájékoztató a Lengyel Vegyipari gépgyártásról

t sz/j/gy/bs

1969. május 28.

a chemokomplex külkereskedelmi vállalat igyekszik megismertetni a magyar szakértőkkel a szocialista országok vegyipari gépgyártásának termékeit azzal a céllal, hogy ezeket a magyar vegyipar fejlesztésénél fokozottabban vegyék figyelembe. ilyen megfontolások alapján kérték fel a szovjet külkereskedelmet a múlt évben, hogy a bnv-re a vegyipari gépek széles választékát hozza el, most pedig lengyel szakemberek tartózkodnak budapesten, hogy szimpózium keretében tájékoztassák a magyar szakköröket a lengyel vegyipari gépgyártás fejlődéséről, a legújabb produktumokról. ezt követi majd ősszel ndk-beli és csehszlovák szakemberek hasonló tájékoztatója.

szerdán a chemokomplex és a polimex lengyel külkereskedelmi vállalat rendezésében megtartott szimpózium előtt sajtótájékoztatót ismertettek a találkozó célját. zygmont makomaski, a polimex külkereskedelmi vállalat igazgatója és jerzy filipowicz, a 40 üzemet magában foglaló vegyipari gépgyártó egyesülés vezérigazgatója ismertette, milyen berendezéseket exportálnak és melyek gyártásában nyílik alkalom magyar-lengyel kooperációra.

/folyt. köv./

- 33 -

15.45 bh

14.10 Dny

bb. 64. / szimpózium..... folyt./ gy

a polimex vállalat, amelynek exportcikkek sorában az utépitő és élelmiszeripari gépeken kívül a vegyipari gépek, berendezések képviselik a fő tételeket, évente több mint 200 millió dolláros forgalmat bonyolít le és érdekelt több külföldi vegyesvállalatban. a magyarországra szállított eddigi legnagyobb exportját a szolnokon működő kénsavgyár jelenti, s a közelmúltban kötött állami megállapodás alapján az újabb szolnoki kénsavgyár is lengyel berendezésekkel épül, sőt lengyel alapanyagot: az onnan érkezőként dolgozza fel. kooperációra a magyar iparral főként oly módon kínálkozik alkalom, hogy a magyarországra és a harmadik piacra szállítandó komplett lengyel gyárakhoz a lampart zománczott vegyipari berendezéseit használják fel. lehetőséget látnak műanyag- és műszálfeldolgozó gépek kooperációs gyártására is.

a szimpóziumra 80 magyar tervező és ipari mérnököt hívtak meg, s e tapasztalatcsere rövidesen poznanban folytatódik, ahol a nemzetközi vásáron a magyar mérnökök egy csoportja közelebbről, működés közben is megismerheti a legújabb lengyel vegyipari gépeket./mti/

..

bb. 66. abc áruházat nyitott a zöldért

1 kf/kf/ gy/bs

1969. május 28.

a budapesti zöldség-gyümölcs értékesítő szövetkezeti vállalat, a nagyvásártelepen, szerdán korszerű abc áruházat nyitott.

a nagyvásártelep rekonstrukciója, korszerűsítése során felmerült igény alapján mintegy kétmillió forintos saját költséggel építette fel a zöldért a 320 négyzetméter alapterületű abc áruházat.

a saját kezelésű üzlet elsősorban a telepen dolgozó mintegy 2 500 - 3 000 ember ellátását szolgálja./mti/

..

16.00/gy

- 34 -

llé
M¹⁰ Dan

bb 68. 1.200 tonna por négyzetkilométerenként - az ipari települések levegőjének szennyezettségéről tanácskoztak tatabányán

vid/kz/bh/bs

1969. május 28.

a városok, ipari települések levegőjének szennyezettségéről rendezett szerdán tanácskozást a tatabányai városi tanács. kollár györgy, az energiagazdálkodási tudományos egyesület aeroszol szakosztályának munkatársa tájékoztatta a város üzemeinek, vállalatainak vezetőit azokról a vizsgálatokról, amelyeket a nagyobb településeken végeztek, mint mondotta, a rohamos iparosodás következtében világszerte, s így hazánkban is egyre súlyosabb gondot okoz a levegő szennyezettsége, a településekre hulló por, a levegő füst, kén és gáztartalma nemcsak egészségügyi szempontból kedvezőtlen, hanem egyéb károkkal is jár. budapesten például évi 600 millió forintba becsülik azt a kárt, amit a nagyfokú szennyezettség okoz az épületekben, a különféle műtárgyakban. tatabánya is az erősen szennyezett levegőjű városok közé tartozik. a levegő füst, kéndioxid és korom tartalma újváros és kertváros kivételével minden lakónegyedben lényegesen magasabb a megengedettnél. a cementgyár melletti lakótelepre például négyzetkilométerenként 1200 tonna por hullt egy év alatt. az egészségügyi szervek által megállapított norma szerint viszont 150 tonna az a pormennyiség, amely még nem ártalmas a szervezetre. összehasonlításképpen borsod megyében egy ipari és két mezőgazdasági jellegű településen mérték fel a levegő szennyezettségével kapcsolatos ártalmakat. megállapították, hogy ázdon ezer dolgozó közül 441-en szenvedtek légúti megbetegedésben, míg lényegesen tisztább levegőjű sátor-aljajuhelyen és mezőkövesden sokkal kedvezőbb ez az arány.

az előadás ismertette, hogy már az ország minden jelentősebb településén megvizsgálták a levegő összetételét. ennek alapján a tennivalókról tanulmányt készített az országos műszaki fejlesztési bizottság, amit a gazdasági bizottság jóváhagyott és utasította az egyes tárcákat, hogy tegyenek intézkedéseket a por- és füstképzés megelőzésére.

a tanácskozáson ismertették azokat az intézkedéseket és terveket, amelyekkel tatabányán csökkentik a levegő szennyezettségét. az idén és a jövő évben a tatabányai szénbányák és a hőerőmű vállalat közös beruházással egy 120 méter magas kéményt épít, amellyel elaját veszik, hogy a füst és gáz lepje el az erőmű környéki lakónegyedét. rövidesen egy nagyteljesítményű öntöző rendszert helyeznek üzembe, ezzel a pernyehányók porát kötik meg. a legnagyobb gondot okozó cementporzás felszámolását is sürgeti a városi tanács. ennek érdekében küldöttség keresi majd fel az országos cementipari vállalatot./mti/

..
- 35 -

16.20 bh

llé
M¹⁰ Dan

bb 70. a termelőszövetkezetek zárszámadását értékelte a csongrád megyei tanács

vid/kz bh bs

1969. május 28.

szerdán szegedi székházában ülést tartott a csongrád megyei tanács. többek között megállapították, hogy a megye termelőszövetkezeteiben a közös vagyon az elmúlt egy év alatt nyolc egész kilenc tized százalékkal növekedett. a tsz-ek legtöbbje évközben előre garantált jövedelmet juttatott tagjainak. a tsz törvénynek, a munkadíjtalap képzés rendszerének és más intézkedéseknek eredményeként növekedett a tagok munkaképe. ezt bizonyítja, hogy a ledolgozott munkanapok száma 1968-ban az előző évihez képest egymillió háromszázhuszonnyolcezer nappal emelkedett. fokozatosan emelkedő keresetek, a javuló munkakörülmények ismét vonzzák a munkakerőt. az elmúlt évben hatezerháromszázharminchat új tagot vettek fel a közös gazdaságok. több mint ötven százalékuk negyven évnél fiatalabb volt.

a közelmúltban a tsz-ek megkezdték új korszerű komplett szarvasmarha és sertéstelepek építését. a földgáz és termálviz kincsre alapozva soktízezer négyzetméternyi üvegházzal növelték, illetve növelik a kertészetek primertermelő egységeit. egyre inkább belterjesebben gazdálkodnak.

a tanácsülésen ugyanakkor kedvezőtlennek ítélték, hogy a gépi beruházások alatta maradtak a tervezettnek. ennek egyik objektív oka, hogy az építkezésekhez, az erőgépek felújításához pótalkatrészekre, magas ártámogatást kapnak a szövetkezetek. így anyagi eszközeiket ilyen célokra fordították. rámutattak azonban arra, hogy a traktorok többsége már kiöregedett, elavult típusu. fokozatosan ki kell cserélni őket.

a tanácsülés határozata többek között szorgalmazza a homoktalajok javítását, a gyenge termőfölddel rendelkező tsz-ek hitelnyújtással történő erősítését. utasította a járási és a városi végrehajtó bizottságokat, hogy a tsz-ek kiegészítő üzemeinek tevékenységét elemezzék. kívánatos a szövetkezetektől idegen, gazdaságtalan üzemek megszüntetése./mti/

- 36 -

16.28 bh

1969. május 28.

bb. 67. nívó-díj a don carlosért és a rajna kincseért

t ol/tr/zs/gy/bs

1969. május 28.

nívó-díjban részesítette a művelődésügyi minisztérium a magyar állami operaház két sikeres felújítását, a don carlos és a rajna kincse előadásait. a jutalmakat szerdán az operaház székely bertalan termében Lukács Miklós, a dalszínház igazgatója nyújtotta át a produkciók közreműködőinek.

a hamlet-tel együtt immár három nívó-díjas előadással büszkélkedhet ebben a szezonban az operaház. ez alkalommal a művészeti vezetők, a karmesetek, a rendezők a jelmezek és a díszletek tervezői, valamint a magánénekesek mellett részesült a jutalomból a rajna kincse előadásában résztvevő zenekar 107 tagja és a don carlos színpadra állításának sok közreműködője, a zene- és énekkar tagjai, valamint a műszaki dolgozók is./mti/

---

bb. 69. egyiptomi vasutas szakszervezeti delegáció érkezett budapestre

hb/j/mmé/gy/bs

1969. május 28.

a vasutasok szakszervezetének meghívására mahmoud goma nazmínak, az egyiptomi vasutas szakszervezet alelnökének vezetésével delegáció érkezett budapestre. az egyiptomi vendégek, akik tíz napot töltenek hazánkban, tanulmányozzák a vasutas szakszervezet munkáját, a magyar vasutasok élet- és munkakörülményeit. budapesten és vidéken meglátogatnak több vasúti szolgálati helyet, egészségügyi, szociális és kulturális létesítményt.

a delegáció tagjai szerdán a vasutas szakszervezet székházába látogattak el. a vendégeket szabó antal főtitkár fogadta./mti/

---

bb. 71. korszerű sütőipari tanműhely a tiszadobi gyermekvárosban

vid-kz/gy/bs

1969. május 28.

a sikeres próbaüzemelés befejezése után szerdán délelőtt ünnepélyesen átadták rendeltetésének a tiszadobi gyermekváros modern sütőipari tanműhelyét.

/folyt. köv./

- 37 -

16.33 bh

1969. május 28.

bb. 71. / korszerű sütőipari.... folyt./ gy

a 1,5 millió forintos költséggel épített üzem kettős célt szolgál: egyrészt a gyermekváros sütőipari tanulói végzik benne termelési gyakorlatukat, másrészt tiszadob és tiszadada községek lakosságát látja el friss sütőipari termékekkel. a gyermekvárosban élő állami gondozottak közül évente ötven sütőipari szakmunkást képeznek az új üzemben./mti/

..

bb. 72. érdekes vizsgamunka

vid-kz/gy/bs

1969. május 28.

követésreméltó eseményre került sor szerdán dorogon. a most szabaduló szabó-varró ipari tanulók tartották vizsgájukat, amely a megszokotthoz viszonyítva rendhagyóan zajlott le. korábban ugyanis, „mestermunkának”, csak miniatűr modelleket készítettek, s ezek az iskola kézimunka termébe kerültek. a szerdai vizsgán azonban - a dorogi járási tanács gyámügyi hatóságának a kezdeményezésére - az államilag gondozott gyermekek részére készítettek ruhaneműt. a ruhák anyagát a gyermekvédelmi ellátmányból vásárolták. a festők, a mázolók és a kőművesek egy anyagilag nehéz körülmények között élő család otthonát hozták rendbe - ugyancsak vizsgamunkaként./mti/

..

bb. 73. az általános iskolák pedagógusait képező intézmények csatlakoztak az „olvasó népért”, mozgalomhoz

vid-kz/gy/bs

1969. május 28.

az általános iskolai pedagógusok képzéséért tevékenykedő magyarországi intézmények oktatóinak lapja a „módszertani közlemények”, szerkesztősége szerdán „olvasóvá nevelés”, címmel ankétot rendezett a szegedi tanárképző főiskolán. a tanácskozáson három hazai tanárképző főiskola, tíz tanítóképző és három óvónképző képviselői hivatalosan bejelentették, hogy csatlakoznak a magyar írók szövetsége által egy éve meghirdetett „olvasó népért”, mozgalomhoz.

/folyt. köv./

ll /gy

- 38 -

ll
1969. máj. 28.

bb. 73. / az általános iskolák... folyt./ gy

az ankéton miklósvári sándor a művelődésügyi minisztérium pedagógusképző osztályának vezetője tartott bevezető előadást. résztvett és felszólalt darvas józsef író, a magyar írók szövetségének elnöke is. az elhangzottak szerint a mozgalomhoz való csatlakozás nem kampányszerű, hanem hosszú évekre szóló feladat. nemcsak lexikális adatokat ismerő, hanem az irodalmat valóban szerető pedagógusokat kell nevelni. ez segítheti elsősorban a nevelői pályára való felkészülést, a későbbi továbbképzést, valamint azt, hogy tanítványaikkal is megszeretessék a könyvet az oktatók.

a felszólalók sürgették, adjanak több szabadidőt a tanároknak, hogy a kötött tantervi anyagon túl, megismertathessék tanítványaikkal az élő, mai irodalmat. kiemelték, hogy a jelenlegi kötelező és ajánlott olvasmányok nem mindig felelnek meg a hat-tízennégy éves gyermekek értelmi képességeinek, érdeklődési körüknek. ezért szükséges lenne olvasási-lektani kutatásokkal felmérni a valóságos igényeket.

az ankét sajtótájékoztatóján darvas józsef többek között megemlítette, hogy könyvkiadásunk az abszolút számokat tekintve nem csökkent az elmúlt években, az arányok azonban a nemes irodalmi alkotásoktól a krimik, a félponyvák kiadása felé tolódtak el. a könyvtárak anyagi eszközei csökkentek. mindez nem szolgálja az olvasottság helyes irányu növelését.

az ankéttal kapcsolatban ifjúsági könyvkiállítást és - főiskolások műveiből - plakátkiállítást is nyitottak. az olvasást népszerűsítő alkotások közül csikós andrás plakátja nyerte el a művelődésügyi minisztérium első díját.

a nap programja a szegedi tanárképző főiskolán rendezett irodalmi klubdélutánnal zárult./mti/

..

- 39 -

16.45 bh

ll
1969. máj. 28.

bb 74. losonczi pál a budapesti husipari vállalatnál

1 kf/kf bh la

1969. május 28.

losonczi pál, az elnöki tanács elnöke szerdán meglátogatta a budapesti husipari vállalatot. az üzemi látogatáson társaságában volt venőzi jános, az mszmp budapesti bizottságának titkára, duschek lajosné, a IX. kerületi pártbizottság első titkára és köves béla, az állatforgalmi és husipari tröszt vezérigazgatója.

a vendégeket a vállalat központjában, a sertésvágóhidon deáki imre vezérigazgató és címők károly, a vállalat pártbizottságának titkára fogadta. a házigazdák ismertették a többszörösen kitüntetett - néhány éve a főváros husellátásának biztosítására összevont - nagyvállalat gazdag múltját, fejlődését, eredményeit. a vendégek megtekintették a központi üzemet, a sertés-vágó-csarnokot, a sonkalüzemet, a hűtőházat.

losonczi pál délután aktív-ertekezleten találkozott a nagyvállalat dolgozóinak képviselőivel./mti/

bb 75 dr. ajtai miklós látogatása komárom megyében

vid/kz/mm bh la

1969. május 28.

dr. ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese szerdán komárom megyébe látogatott. tatabányán a megye vezetői fogadták. onnan havasi ferencnek, a megyei pártbizottság első titkárának és steiner tibornak, a megyei tanács végrehajtó bizottsága elnökhelyettesének társaságában esztergomba utazott. felkereste a labor műszeripari műveket, ahol a város és a vállalat vezetői fogadták, s tájékoztatták esztergom nagyarányú iparosodásának eredményeiről, a s a labor műszeripari művek fejlődéséről. mint elmondották, a gyár csupán hat évvel ezelőtt kezdett exportra termelni, de az idén már termelésének 50 százalékát exportálja mintegy félmilliárd forint értékben. a komplett laboratóriumok gyártásával új iparágat honosítottak meg hazánkban.

a gyárlátogatás után a vendégek megtekintették esztergom néhány nevezetességét. délután a minisztertanács elnökhelyettese műszaki aktíván vett részt, s válaszolt a hazai műszaki tudományok helyzetével kapcsolatos kérdésekre./mti/

17.30 bh

1969. május 28.

- 40 -

bb 76. szezonvégi kiárusítás - olcsóbb lett a kubai narancs

1 kf/kf bh la

1969. május 28.

szerdától 17 forint helyett mindenütt egységesen 12 forintért árúsítják a kubai narancsot.

a külsőre kevésbé tetszetős, üdítőitalnak azonban kitűnő narancs árleszállításában a délkelet vállalat állapodott meg a kiskereskedelmi vállalatokkal. a narancs olcsóbbodása - szezonvégi kiárusítása-nálunk egyben a déligyümölcs idény végét jelenti; a narancs átadja a helyét a hazai gyümölcsöknek./mti/

bb 77. országos élelmiszeripari konferencia kőszegen

vid/kz/mm bh la

1969 május 28.

három napos országos élelmiszeripari konferencia kezdődött szerdán kőszegen az élelmiszeripari vállalatok, főhatóságok és kutatóintézetek szakembereinek részvételével. dr. telegdy kovács lászló, a budapesti műszaki egyetem élelmiszerkémiai tanszékének vezetője, a konferencia egyik előadója hangsúlyozta, hazánkban a világpiacon nem mennyiségben, hanem minőségben kell versenyeznie. a magyar élelmiszeripari nyersanyagok íze - az ország jellegzetes klíma és talajadottságai következtében - kivételesen jó. ezt messzemenően ki kellene használni.

a konferencia csütörtökön a magyar élelmiszeripari tudományos egyesület megyei titkárainak országos találkozójaival, üzemi látogatással és újabb előadások megvitatásával folytatja munkáját./mti/

bb 80. tűz a vizsgálószobában

1 pr/mm zs bh la

1969. május 28.

tűz ütött ki a híradástechnikai ipari kutatóintézet vörösmarty utcai székházának egyik vizsgálószobájában. az azonnal kivonuló tűzoltók a tüzet rövidesen megfékeztek, mégis jelentős anyagi kár keletkezett. a rendőrség vizsgálatot indított./mti/

18.00/szb

- 41 -

bb. 78. a nyugdíjasok helyzetéről tárgyaltak miskolcon

vid-kz/mm/gy/La

1969. május 28.

a megye nyugdíjasainak helyzetével, életkörülményeivel foglalkozott szerdán miskolcon megtartott ülésén a szakszervezetek borsod megyei tanácsának elnöksége. az ülést megelőzően 181 üzemből vizsgálta meg a nyugdíjasok helyzetét, 634 nyugdíjashoz pedig kérdőívet juttattak el. ezek értékelése, összevetése alapján mutattak rá az ülésen, hogy a nyugdíjasok lakáskörülményei általában jók. mindössze 5 százalékuk lakik társ- vagy albérletben. a megkérdezetteknek csak 27 százaléka vallotta magát egészségesnek. a többiek vagy állandó ápolásra szorulnak, vagy pedig kisebb-nagyobb betegségekkel bajlódnak, s emiatt nyugdíjukból jelentős összegeket költenek gyógyszerre, orvosra. e gyenge általános egészségi állapottal hozható összefüggésbe az, hogy kevésnek tartják az évenkénti 90 napi kórházi ápolási időt. hasonlóképpen kifogásolják, hogy egyes vállalatok és hivatalok kisebb bérért hosszabb munkaidőben foglalkoztatják a nyugdíjasokat. az elnökség több határozatot hozott a nyugdíjasok életkörülményeinek javítására./mti/

bb. 79. elhunyt dr. obermayer ernő kossuth díjas tudós

i pr/mm/gy/zs/La

1969. május 28.

hosszu betegség után 81 éves korában elhunyt dr. obermayer ernő, a magyar tudományos akadémia levelező tagja, nyugalmazott kísérletügyi főigazgató. a kossuth-díjas tudósban a magyar mezőgazdaság egyik kiváló vezetőjét vezette el, aki különösen a növénytermesztés és a növénytermesztés terén ért el számottevő eredményeket. eredményesen foglalkozott a paprikanemesítéssel és sok értékes tanulmányt járult hozzá a fűszerpaprika termesztés fejlesztéséhez. kiemelkedő elméleti munkásságot fejtett ki a rizs hazai termesztési technológiájának kidolgozásában is. dr. obermayer ernőt a magyar tudományos akadémia, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium, valamint a szegedi délföldi mezőgazdasági kísérleti intézet saját halottjának tekinti. temetése szombaton délután 11 órakor lesz a szegedi belvárosi temetőben./mti/

bb. 81. elhunyt bakonyi mihály

i pr/mm/zs/gy/La

1969. május 28.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetésű, bucsuztatása június 2-án 14 óra 30-kor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp 11. kerületi bizottsága

/mti/

18.08 bh

1969. május 28.

bb 82. könyvheti szerzők találkozása könyvtárosokkal

i tf/mm zs bh La

1969. május 28.

a szabó ervin könyvtár központjában szerdán olyan író-olvasó találkozót tartottak, ahol vendégként a könyvhéten új írásokkal jelentkező szerzők vettek részt, a házigazdák pedig a könyvtár dolgozói voltak. galambos lajos, szakonyi károly, és tankó-sirató károly új művéről adott írói vallomását jeles előadóművészek - bicskey tiber és halda aliz - illusztrálták a friss kötetek részleteinek tolmácsolásával./mti/

bb 83. magyar könyvek sikere madridban

i tf/mm zs bh La

1969. május 28.

jelentős szakmai sikerről érkezett híradás a „kultura”, külkereskedelmi vállalatához, amely gazdag válogatású magyar könyvkiállítást mutat be a madridban megnyitott nemzetközi könyv-seregszemlén. önálló pavilonban kerülnek itt a közönség elé a magyar könyvek, amelyeknek témáiról és külső formájáról egyaránt nagy elismeréssel nyilatkozott a nemzeti bemutatók nyitányán megjelent két spanyol kormányfő, villar palasi közoktatásiügyi miniszter és castiella külügyminiszter. érdeklődésüket leginkább a corvina kiadó művészeti kötetei, színes reprodukciókkal teli albumai keltették fel. az akadémiai kiadó idegen nyelveken megjelent tudományos kötetek és a magyar ifjúsági könyveknek, szépirodai alkotásoknak is sikerük van./mti/

bb 84. új abc áruház debrecenben

vid/kz/mm bh La

1969. május 28.

a hajdu-bihar megyei állami építőipari vállalat dolgozói másfél hónappal a tervezett határidő előtt befejezték debrecenben új és egyben legkorszerűbb abc áruházának építését. az új abc áruház 7800 literes hűtőtérrel rendelkezik, legnagyobb újdonsága azonban az 57 férőhelyes gépkocsiparkoló tér. a három millió forintos költséggel épült áruház június 2-án nyílik meg./mti/

/szb

-43-

1969. május 28.

bb 85. országos közséppolitikai ankét harkányban

vid/kz/mm bh laa

1969. május 28.

két napos országos közséppolitikai ankét kezdődött szerdán harkányban a hazafias népfőnt város és közséppolitikai bizottsága, a közalkalmazottak szakszervezetének tanácsi munkaközössége és a baranya megyei tanács rendezésében. az aktuális közséppolitikai kérdésekkel foglalkozó ankét vitaindító előadását palkó sándor, a baranya megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke tartotta./mti/

bb 86. miskolcon át közlekedik a moszkva-róma nemzetközi gyorsvonat - sajtótájékoztató a MÁV miskolci igazgatóságán

vid bh la

1969. május 28.

az ország vasuti forgalmának egyötödét bonyolítja le a MÁV miskolci igazgatósága - mondotta el szerdán a MÁV miskolci igazgatóságán tartott sajtótájékoztatóján dr. pástor pál, az igazgatóság vezetője. június elsejétől új nemzetközi vonatot kap miskolc. a vasuti csomóponton keresztül közlekedtetik majd a moszkva-miskolc-budapest-róma közötti nemzetközi gyorsvonatot, amely öt percet tartozkodik miskolcon. emellett megmarad cseh-szlovákia felé a kassa-poprád-tátrai nemzetközi gyorsvonatpár is. ugyancsak megmarad a kassára közlekedő közvetlen nemzetközi személyvonat is.

a két éve rendszeresített és igen jól bevált miskolc-nyíregyháza-debrecen-hajdusoboszló-szeged közötti gyorsmotor vonatpár menetrendje annyiban módosul, hogy a nyári idényben egészen kazincbarcikaig közlekedik, s ezzel a borsodi vegyipar központját közelebb hozzák az ország többi részéhez. kazincbarcika menetrendje annyiban is javul, hogy újabb öt vonatpár nyújt lehetőséget miskolcra történő be- illetve hazautazásra. igen jelentős, hogy az új menetrendben az ózddal való összeköttetés mintegy husz perccel megrövidül és átszállás nélkül kapcsolatot kapott rudabánya is miskolchoz.

az öt napos munkahetet a MÁV miskolci igazgatósága területén 33 üzemen vezették be, s ez több mint tízezer bejáró dolgozót érint. az utasáramlás változásának megfelelően az ipartelepekről induló hétfői vonatok menetrendjét ennek megfelelően módosították. bejelentették, hogy mind a borsod, mint pedig a tokaj-expresszen június elsejétől kötelező a helyjegy váltás, ami elősegíti a kellemesebb utazást. a borsod expressz ezentúl füzesabonyban is megáll, ahonnan csatlakozása van egér felé./mti/

18.35/szb

- 44 -

bb. 87. roznay mátyás emlékünnepe és emlékverseny szekszárdon

vid-kz/mm/gy/La

1969. május 28.

100 évvel ezelőtt kapott nagydíjat az iztalen kinin előállításáért roznay mátyás, korának hírneves gyógyszerésze. az évforduló alkalmából a magyar gyógyszerészeti társaság centenárium ünnepséget rendezett szerdán szekszárdon. ez alkalommal nyitották meg a fiatal gyógyszerészek hagyományos roznay mátyás emlékversenyét is. a tolna megyei kórház nagytermében megrendezett emlékversenyen a fiatal gyógyszerészkutatók számlának be eredményeikről. ugyanott gyógyszer-történeti kiállítás nyílt. zombán, ahol egykor patikája volt roznay mátyásnak, emléktáblát lepleztek le és megnyitották azt a kórház állapotban berendezett régi gyógyszertárát, amelyet roznay mátyásról neveztek el./mti/

bb. 88. a megye közegészségügyi és járványügyi helyzetéről tárgyalt a fejér megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid-kz/mm/gy/La

1969. május 28.

a megye közegészségügyi és járványügyi helyzetéről tárgyalt szerdán székesfehérvárott megtartott ülésén a fejér megyei tanács végrehajtó bizottsága. a vb mindkét szempontból kedvezőnek ítélte a helyzetet. a járványok felszámolása terén elért figyelemreméltó eredményekkel kapcsolatban rámutattak, hogy egy szovjet gyártmányú vakcina alkalmazásának hatására sikerült teljesen felszámolni a megyében például a kanyarót. ezt az aktív védőoltást a megyében szerzett tapasztalatok alapján rövidesen országsszerte bevezetik. a megye nagy- és középlüzemében, valamint a bányáknál működő üzemegek egészségügyi szolgálatot kielégítőnek ítélték az ülésen. kedvezőtlennek mondták viszont a helyzetet a mezőgazdasági üzemekben, ahol még csak egy-két helyen van részfoglalkozású üzemorvos./mti/

bb. 89. hazautaztak a csehszlovák vegyipari szakszervezet vezetői

1 kf/kf/gy/La

1969. május 28.

szerdán elutazott hazánkba a csehszlovák vegyipari dolgozók szakszervezeti szövetségének elnöke, ondrej horny és zdenek jonas, a szövetség alelnöke, akik a vegyipari dolgozók szakszervezetének meghívására töltötték néhány napot hazánkban.

/folyt. köv./

- 45 -

18.40/szb

le
1969. május 28.

bb. 89. / hazautaztak.... folyt./ gy

a magyar és a csehszlovák szakszervezet vezetői kölcsönösen tájékoztatták egymást az időszerű kérdésekről, s megállapodtak a szakszervezeti kapcsolatok továbbfejlesztéséről, rendszeres dokumentációcsereéről. a kapcsolatok erősítésére a két szakszervezet vezetői közötti megbeszéléseket még ez évben folytatják prágában, ahová a csehszlovák delegáció meghívta szilágyi sándort, a vegyipari dolgozók szakszervezetének főtitkárát./mti/

..

bb. 90. bányagépészek országos konferenciája pécsatt

vid-kz/mm/gy/la

1969. május 28.

a bányászatban a gazdaságos termelés és a föld alatt dolgozó ember biztonságának növelése mind nagyobb szerepet ró a gépészekre és a gépekre. e feladat jegyében tanácskozik 70 mérnök és technikus a bányák, a gépgyártóüzemek, a bányahatóságok, valamint a miskolci nehézipari műszaki egyetem képviselőitében három napig pécsatt. az országos konferencia főképpen két témakörrel foglalkozik, az egyik a furókalapácsok használata, a másik a korszerű aknaszállító kötélszerkezetek elterjedése. az utóbbinak az ad jelentőséget, hogy még jelenleg is kézzel, tapasztalati értékkel vizsgálják a drága aknakötelek állapotát, ezt kell felváltani műszeres vizsgálattal. a megbízható ellenőrzéssel ugyanis növekszik használati biztonsága, s ugyanakkor az élet-tartama is./mti/

..

bb. 91. fogadás a finn nagykövetségen

t ms/tr/zs/gy/la

1969. május 28.

erdem olavi raustila, a finn köztársaság távozó budapesti nagykövete, szerdán bucsukoktelt adott a nagykövetségen. a fogadáson résztvett bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter, dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, dr. erdei ferenc, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, szilágyi béla, külügyminiszterhelyettes, dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes és dr. pesta lászló, a kulturális kapcsolatok intézetének alelnöke, valamint a társadalmi és a kulturális élet sok más ismert személyisége. ott volt a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja./mti/

..

18.45/gy

- 46 -

xb

1969. május 28.

bb 93. jobban kell élni a gazdaságirányítási rendszer adta lehetőségekkel - ülést tartott miskolc megyei jogu város tanácsa

vid bh labbb

1969. május 28.

miskolc megyei jogu város tanácsa szerdán tartott ülésén tárgyalta az 1968-as év költségvetési és városfejlesztési eredményeit. megállapították, hogy sikerült teljesíteni a lakásépítési előirányzatot, s tavaly csaknem ezer új lakás épült. az építőipari kapacitás hiánya miatt azonban késedelmet szenvedtek olyan fontos beruházások, mint többek között a 400 személyes szociális otthon, a megyei könyvtár, valamint a sportcsarnok építése. elkészült egy új szakközépiskola, 16 tanteremmel és a műhelycsarnokkal. a tervezettnél később, csak az idén kezdtek meg a győri kapui új városrész építését, amelyet házigyári elemekből szeretnének össze. késedelmet szenvedett több kommunális beruházás is, mint többek között az új lakótelepeken létesítendő ábc áruházak, valamint egyéb szolgáltató létesítmények.

a költségvetésnél is maradvány mutatkozott, mert egyes ágazatokban, többek között az egészségügyi személyzetnél, pedagógusoknál nem éltek az évközbeni bérfejlesztés lehetőségeivel. kiválóan dolgoztak a városi tanács hatáskörébe tartozó vállalatok, amelyek a tervezettnél nagyobb nyereséggel zárták a múlt évet.

a széleskörű vita alapján a városi tanács ülése olyan határozatokat hozott, hogy az eddignél nagyobb gondot fordítanak az egészségügyi létesítmények tatarozására, a lakásépítéssel egyidőben készítik el a különböző kommunális beruházásokat, megszüntetik egyes vállalatoknál a tanácsi támogatást, gondoskodnak a vállalati munka ésszerűbb megszervezéséről és megfelelő fejlesztési alapok képzéséről.

a tanácsülés megválasztotta a bíróság mellett tevékenykedő népi ülnököket. a város területén lévő üzemek, vállalatok és a hazafias népfront javaslata alapján többek között a diósgyőri lenin kohászati művekből, a miskolci bányai üzemektől, a pamutfonótól és más vállalatoktól negyven népi ülnököt választott. /mti/

..

- 47 -

bh

hb
1969. május 28.

bb 92. súlyos üzemi balesetek

1 pr/tr zs bh la

1969. május 28.

a szegedi vasöntőde homokkeverő gépét tisztította tábit jános 22 éves szegedi munkás. társa, dobó szilveszter, 45 éves segédmunkás bekapcsolta a homokkeverőt, amelynek forgó alkatrészei olyan súlyosan megsérítették tábit, hogy sérüléseibe a kórházba szállítás után belehalt. a rendőrség dobó ellen eljárást indított.

bénye községben, a helyi új élet tsz tehergépkocsiján kereskedelmi emelőállványt szállítottak. rakodás közben az állvány legurult a gépkocsiról és ráesett sándor Mihály 31 éves tsz-asztalosra. sándor a kórházba szállítás után meghalt. a felelősség megállapítására vizsgálatot indítottak.

ujszentmargita községben, az új élet tsz tanyáján juhórály építése közben eldőlt egy főtetőtartó. az ott dolgozók közül erdei István 34 éves segédmunkás olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházba szállítás után meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására a rendőrség vizsgálatot indított./mti/

bb 94. az állami könyvterjesztő vállalat 28. könyvsorsjátékának főbb nyereményei

tr bh la

1969. május 28.

wartburg személygépkocsi, viii. osztály 11.801-es számú sorsjegy, 10.000 forintos vásárlási utalvány: iii. osztály 14.976, egyiptomi utazás: iii. osztály 3.273, párizsi ut repülővel: ix. osztály 12.755, at 1550 típusú tv: v. osztály, 15.539 osztrák körutazás: xiv. osztály 8.807, fekete tengeri üdülés: ii. osztály 17.259, leningrádi ut: i. osztály 11.364. a sorsjegyek beváltása június 2-án kezdődik./mti/

bb 95. a néprajzi társaság ülése

ms/mné bh la

1969 május 28.

a magyar néprajzi társaság szendán ülést tartott az akadémián. az ülésen a gépi adatfeldolgozás széles körben alkalmazott módszereinek a lyukkártyás gépeknek a néprajzi és régészeti kutatásokban történő alkalmazásáról 6 vetített képpel kísért előadásban számoltak be az előadók./mti/

19.06 bh

ll
B. Dan

- 48 -

bb 96. minneapolis-i kereskedelmi delegáció érkezett budapestre

tr bh la

1969. május 28.

az egyesült államok-beli minneapolis-ból tiztagu kereskedelmi delegáció érkezett budapestre. a küldöttséget Lawrence f. haeg, a minneapolis-i kereskedelmi kamara elnöke vezeti. a minneapolis-i kamara szervezésében hazánkba látogató delegáció korábban a szovjetunióban és jugoszláviában folytatott megbeszéléseket./mti/

bb 97. időjárásjelentés

tr bh la

1969. május 28.

a meteorológiai intézet jelenti május 28-án, szerdán este:

meleg idő

várható időjárás csütörtök estig: kevés felhő, napos, száraz, meleg idő. napközben megélnkülő, változó irányú szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 26-31 fok között./mti/

bb 98. megérkeztek a vöröskereszt kongresszusának külföldi vendégek

1 ms/tr zs bh la

1969 május 28.

külföldi vendégek érkeztek a magyar vöröskereszt csütörtökön kezdődő harmadik kongresszusára. budapestre érkezett nedim abut, a vöröskereszt társaságok ligájának főtitkárhelyettese, továbbá Leonida vasiljevnek a szovjet vöröskereszt és vörös felhőld társaságok szövetsége elnökség tagjának, az osztrák vöröskeresztje elnökének vezetésével három tagu szovjet küldöttség, dr. djura mesterovicnak, a jugoszláv vöröskereszt elnökének vezetésével háromtagu jugoszláv édelegáció és dr. han hong szop-nak a koreai népi demokratikus köztársaság egészségügyi minisztere első helyettesének, a koreai ndk vöröskeresztje alelnökének vezetésével ugyancsak háromtagu koreai küldöttség. fővárosunkba érkezett dr. petrana kondova, a bolgár vöröskereszt elnökségének tagja, margita biersteinova, a csehszlovák vöröskereszt képviselője, alicja musialowa, a lengyel vöröskereszt alelnöke, d. lhamsuren, a mongol vöröskereszt alelnöke, dr. wolfgang weitbrecht, az ndk vöröskeresztjének első alelnöke, hans sevcik, az osztrák vöröskereszt főtitkára és dr. laurentiu fotesco, a román vöröskereszt főtitkára./mti/

- 49 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 158-490, 350-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti bel f ö l d i h i r e k

1969. május 29.

5b. 1. beszámoló a vöröskereszt kongresszusán

ms/j/zs/gy/la

1969. május 29.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk rostás Istvánnak, a vöröskereszt főtitkárának a magyar vöröskereszt 3. kongresszusán elhangzó beszámolóját - rövidítve, keretet később adunk. a beszéd csak jelzésre használható fel!

x x x x

- a magyar vöröskereszt öt évvel ezelőtt tartotta második kongresszusát, amely meghatározta szervezetünk helyét és szerepét a magyar társadalomban, a szocializmus építésében. az akkor kitűzött feladatok között első helyen az egészségügyi felvilágosítási munka, népünk egészségügyi kulturáltságának emelése szerepelt. ennek egyik legáltalánosabb eszköze az egészségügyi előadások sorozata. az elmúlt öt évben átlagosan 30-33 ezer előadás hangzott el évente, kerekén másfél millió hallgató előtt. ezenkívül számos kerekasztal-konferenciát, csoportos beszélgetést, vetélkedőt, kiállításrendeztetek a vöröskereszt-szervezetek.

- jelentősen előre léptünk az egészségügyi képzésben, amit az öt év alatt több mint 700 000 hallgató részvételével lezajlott 26 ezernél több különféle tanfolyam érzékeltet. elsősegélynyújtás, egészséges életmód és munkakörülmények, csecsemőgondozás, házi betegápolás voltak a tanfolyamok leggyakoribb témái. a kiképzett vöröskeresztes elsősegélynyújtók, ápolók évente mintegy 300 000 esetben nyújtottak elsősegélyt, főleg ipari és mezőgazdasági üzemekben.

1969. máj. 29.

el

- 1 -